

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

maj

Pi...
ul. ZWYCIĘSTWA
tel. 238 99 00

KOMPUTEROWYCH

EXADIUM
PC

EXADIUM.P

35-LECIE WYDZIAŁU INŻYNIERII

MATERIAŁOWEJ I METALURGII

IGRY SIĘ UDAŁY!

GÓRNICY WKROCZYLI DO UNII

GEOTURYŚCI

KONCERT WIOSENNY NA MEDAL!

Miasto jest nasze!

Fot. Sławomir Gibas

nr 8 (138)

Rok akademicki
2003/2004

**Koncert jubileuszowy z okazji 30-lecia
Akademickiego Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Śląskiej „Dąbrowiaczy”
Dom Muzyki i Tańca w Zabrze, 22 maja 2004 r.**

Nie od dziś wiadomo, że to właśnie trzydziestolatki mają najwięcej werwy!

„Dąbrowiaczy” to zespół wielopokoleniowy, ...

...w swoim repertuarze ma tańce ...

... i piosenki z całej Polski.

Zespół podziękował za opiekę Rektorom: obecnemu, prof. W. Zielińskiemu oraz byłym: prof. W. Winklerowi i prof. B. Pochopieniowi

Podziękowaniom dla Pana Leszka Chołuję, dyrektora AZPT „Dąbrowiaczy”, nie było końca

7.4492/03/04

W NUMERZE

● Z prac Senatu	3
● Kronika Rektorska	8
● Akty normatywne Uczelni	9
● Stopnie naukowe, tytuły, stanowiska	10
● Dział Współpracy z Zagranicą informuje	11
● Konferencje i seminaria naukowe	16
● Z życia CKI	18
● Igry się udały!	20
● Jubileusz 35-lecia Wydziału IMiM	22
● Jubileusz „Dąbrowiaków”	25
● Europejskie Studia Podyplomowe	26
● Górnicy wkroczyli do Unii	27
● Szkolenie wietnamskich inżynierów	29
● Geoturysci	30
● Godne odnotowania	32
● Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej w działaniu	34
● Wydawnictwo Politechniki Śląskiej prezentuje	35
● Kultura	37
● Sport	40
● Kronika żałobna	42

Redakcja życzy Czytelnikom udanego wypoczynku wakacyjnego!

SENAT

31 maja 2004 r. odbyło się XX zwyczajne posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej. Porządek dzienny - po uwzględnieniu autopoprawki zgłoszonej przez Rektora, a zaakceptowanej bez zastrzeżeń - przewidywał (w skrócie): powołanie recenzenta do zaopiniowania wniosku Politechniki Krakowskiej w sprawie nadania tytułu i godności doktora h.c. profesorowi Michałowi Kleiberowi z Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN, zaopiniowanie wniosków w sprawie mianowania na stanowiska profesorskie, zatwierdzenie "Planu rzeczowo-finansowego Politechniki Śląskiej na 2004 rok", utworzenie w Politechnice Śląskiej Szkoły Doktorów, zatwierdzenie zweryfikowanego sprawozdania finansowego Uczelni i pokrycie straty finansowej za 2003 rok, sprawy bieżące i wolne wnioski.

■ Otwierając temat **wniosku Politechniki Krakowskiej w sprawie nadania tytułu i godności doktora h.c. profesorowi Michałowi Kleiberowi JM** Rektor W. ZIELIŃSKI poinformował o piśmie rektora Politechniki Krakowskiej. W porozumieniu z Dziekanem Wydziału Mechanicznego Technologicznego, prof. L. Dobrzańskim, Rektor zaproponował **powierzenie funkcji recenzenta wniosku profesorowi T. Burczyńskiemu**. Po dyskusji nad wnioskiem, w której wypowiedzieli się: prof. L. DOBRZAŃSKI, Rektor W. ZIELIŃSKI i prof. J. FRĄCZEK, Senat w tajnym głosowaniu zaakceptował powołanie recenzenta 25 głosami przy 5 przeciwnych i 7 wstrzymujących się.

■ Wniosek Rady Wydziału Mechanicznego Technologicznego w sprawie **pierwszego mianowania dra hab. inż. Andrzeja Gruszczyka na stanowisko profesora nadzwyczajnego** przedstawił Dziekan prof. L. DOBRZAŃSKI. Pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Prorektor M. DOLIPSKI.

Dr hab. inż. Andrzej Gruszczyk, lat 54, jest zatrudniony w Politechnice Śląskiej od 1974 roku. Stopień naukowy doktora uzyskał w 1983 roku na Wydziale Mechanicznym Technologicznym, zaś doktora habilitowanego na tym samym wydziale w 1999 roku. Działalność naukową prowadzi w dyscyplinie *Inżynieria materiałowa*, specjalności *Spawalnictwo*. Jego główne zainteresowania badawcze dotyczą metalurgii procesów spawalniczych, spa-

maj 2004

walności stali, technologii napawania i lutowania, a w szczególności: badania kinetyki procesów metalurgicznych podczas topienia i spawania łukowego, badania własności powierzchniowych ciekłych metali, opracowania nowych materiałów dodatkowych do spawania, napawania i lutowania.

W opublikowanym dorobku naukowym ma 1 monografię oraz 32 artykuły i referaty konferencyjne (7 po habilitacji, w tym jedna z "listy filadelfijskiej"). Uczestniczył w konferencjach organizowanych przez American Welding Society i Japan Welding Research Insdtitute.

Dr hab. inż. A. Gruszczyk opracował i prowadzi wykłady z metalurgii procesów spawalniczych, materiałoznawstwa spawalniczego, technologii lutowania i nanoszenia powłok. Jest też współautorem dwóch skryptów oraz promotorem około 40 prac dyplomowych. Był promotorem jednej pracy doktorskiej, obronionej z wyróżnieniem.

Uczestniczył w realizacji wielu prac badawczych i wdrożeniu ich rezultatów pracował na stanowisku głównego specjalisty w OBR DOMGOS. W Politechnice Śląskiej pełnił bądź pełni funkcje pełnomocnika dziekana ds. praktyk studenckich i pełnomocnika dziekana ds. bhp.

Senat w tajnym głosowaniu poparł wniosek 32 głosami przy trzech przeciwnych i trzech wstrzymujących się.

■ Wniosek Rady Wydziału Mechanicznego Technologicznego w sprawie **pierwszego mianowania dra hab. inż. Arkadiusza Mężyka na stanowisko profesora nadzwyczajnego** przedstawił Dziekan prof. L. DOBRZAŃSKI. Pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Prorektor M. DOLIPSKI.

Dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk, lat 41, jest zatrudniony w Politechnice Śląskiej od 1987 roku. Stopień doktora - z wyróżnieniem - uzyskał w 1994 roku na Wydziale Mechanicznym Technologicznym, zaś stopień doktora habilitowanego w 2002 roku - na tym samym wydziale i również z wyróżnieniem.

Jego zainteresowania naukowe dotyczą zagadnień dynamiki maszyn, mechatroniki i modelowania układów elektromechanicznych, a w szczególności obejmują badanie zastosowań modeli matematycznych oraz metody analizy wrażliwości i optymalizacji do symulacji i kształtowania własności dynamicznych układów elektromechanicznych. W tej dziedzinie współpracuje m.in. z przemysłem maszyn górnictwa. Opracował algorytmy i przygotował autorskie programy komputerowe, mające zastosowanie w modelowaniu i analizie dynamicznej układu napędowego lokomotywy elektrycznej oraz przy modelowaniu stojanów generatorów.

Od 1993 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych i Mechaniki, a od 1994 członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej., w którym pełni funkcję przewodniczącego Oddziału Gliwickiego. Jest członkiem dwóch sekcji Komitetu Mechaniki PAN. Brał udział w pracach trzech komitetów naukowych konferencji międzynarodowych. a także wielu innych komitetów organizacyjnych - także jako przewodniczący.

Za osiągnięcia naukowe otrzymał Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej i - dwukrotnie - zespołową nagrodę Rektora. W roku 2003 otrzymał nagrodę Wydziału IV PAN za publikację naukową oraz nagrodę Rektora II stopnia za rozprawę habilitacyjną. W latach 1997-1999 zasiadał w Radzie Wydziału MT, a w latach 1999-2002 był członkiem Senatu. i Senackiej Komisji ds. Dydaktyki. Od 2002 roku jest Prodziekanem ds. Ogólnych Wydziału MT.

Dorobek publikacyjny dra hab. inż. A. Mężyka obejmuje 78 (po habilitacji - 16) pozycji, w tym: autorstwo 2 (1) monografii, współautorstwo 2 skryptów, autorstwo 3 (1) artykułów w czasopiśmie zagranicznych i 1 (1) artykułu w Archiwach PAN; ponadto autorstwo bądź współautorstwo 26 (4) referatów publikowanych za granicą oraz 33 (9) artykułów i 11 referatów publikowanych w kraju.

Dr hab. inż. A. Mężyk brał udział w 45 (5) pracach naukowo-badawczych, w tym 6 wdrożeniowych. Był zaproszony do wygłoszenia wykładów w 3 (2) uczelniach zagranicznych. Jest opiekunem 4 słuchaczy studiów doktoranckich i 2 studentów indywidualnych. Jest promotorem 3 otwartych przewodów doktorskich, trzykrotnie recenzował prace doktorskie.

Senat w tajnym głosowaniu poparł wniosek 39 głosami przy jednym przeciwnym i dwóch wstrzymujących się.

■ Wniosek Rady Wydziału Mechanicznego Technologicznego w sprawie **pierwszego mianowania dra hab. inż. Jana Szajnara na stanowisko profesora nadzwyczajnego** przedstawił Dziekan prof. L. DOBRZAŃSKI. Pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Prorektor M. DOLIPSKI.

Dr hab. inż. Jan Szajnar, lat 52, jest pracownikiem Politechnice Śląskiej od 1975 roku. Stopień naukowy doktora uzyskał w 1986 roku na Wydziale Mechanicznym Technologicznym, zaś doktora habilitowanego na tym samym wydziale w 2002 roku. Działalność naukową prowadzi w dyscyplinie *Inżynieria materiałowa*, w szczególności w zakresie odlewnictwa metali i stopów oraz automatyzacji procesów odlewniczych.

Jego główne zainteresowania naukowo-badawcze to oddziaływanie zewnętrznych czynników fizycznych - drgań ultradźwiękowych i pól elek-

tromagnetycznych - na proces krystalizacji i strukturę krystaliczną odlewów. Także procesy wytwarzania metalowych kompozytów odlewanych i teoria ich krystalizacji oraz szeroko rozumiane projektowanie technologii odlewania. Realizował te zainteresowania w około 52 pracach naukowo badawczych, w tym w 3 projektach KBN, których był kierownikiem. Wyniki prac prezentował na 15 konferencjach zagranicznych oraz 47 konferencjach krajowych i międzynarodowych w kraju.

Dr hab. inż. Jan Szajnar doskonalił swoją wiedzę fachową podczas półrocznego stażu w Hucie "Zabrze" oraz kilkutygodniowych staży naukowych w Mariupolskim Instytucie Metalurgicznym (Ukraina) i VUT Brno. W tej ostatniej uczelni realizował badania z zakresu mechanicznych metod rafinacji metali nieżelaznych. Jest członkiem Komisji Odlewnictwa PAN i Komisji Nauki o Materiałach PAN.

Jego współpraca z przemysłem polega na projektowaniu technologii odlewania, doradztwie i szkoleniach wyższego dozoru technicznego odlewni w ramach seminariów organizowanych przez Zakład Odlewnictwa we współpracy z Zarządem Oddziału STOP w Gliwicach. Wynikiem tej działalności są publikowane w materiałach seminaryjnych (Wybrane Zagadnienia Odlewnictwa) autorskie wykłady.

Całkowity opublikowany dorobek dra hab. inż. J. Szajnara to 106 (po habilitacji - 23) artykułów, w tym 17 (4) opublikowanych za granicą, 1 monografia i współautorstwo 3 skryptów.

Dr hab. inż. J. Szajnar prowadził lub prowadzi zajęcia z przedmiotów dotyczących odlewnictwa na trzech kierunkach, na Wydziałach: Mechanicznym Technologicznym oraz Inżynierii Środowiska i Energetyki. On również opracował programy tych zajęć. Był opiekunem kilkudziesięciu prac dyplomowych oraz promotorem 12 prac inżynierskich i magisterskich; w 2003 roku praca dyplomowa jego promotorstwa zajęła drugie miejsce w konkursie Komisji Odlewnictwa PAN. Jest promotorem jednego otwartego przewodu doktorskiego.

W latach 2002-2003 dr hab. inż. J. Szajnar był zastępcą kierownika Katedry Odlewnictwa. Obecnie jest kierownikiem Zakładu Odlewnictwa Instytutu Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych oraz zastępcą kierownika Studiów Doktoranckich w dyscyplinie *Inżynieria materiałowa*.

Senat w tajnym głosowaniu poparł wniosek 37 głosami przy dwóch przeciwnych i jednym wstrzymującym się.

■ Wniosek Rady Wydziału Organizacji i Zarządzania w sprawie **mianowania prof. dra hab. inż. Adama Lipowczana na stanowisko profesora nadzwyczajnego** na stałe przedstawił Dziekan prof. A. KARBOWNIK. Pozy-

tywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Prorektor M. DOLIPSKI.

Prof. dr hab. inż. Adam Lipowczan, lat 67, jest pracownikiem Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach, zaś w Politechnice Śląskiej jest zatrudniony od 1997 roku. Stopień doktora uzyskał w 1968 roku na Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej, zaś doktora habilitowanego w 1979 roku w Głównym Instytucie Górniczym. Tytuł naukowy profesora uzyskał w 1987 roku.

Specjalizuje się w inżynierii środowiska w zakresie wibroakustyki, w szczególności zajmuje się eksperymentalnymi zagadnieniami wibroakustyki maszyn i środowiska z silnym akcentem na metodykę badań oraz projektowanie i konstruowanie aparatury pomiarowej.

Jego dorobek naukowy obejmuje ogółem 135 (po uzyskaniu tytułu naukowego - 72) pozycji, w tym: 5 (1) książek (1 autorska, 4 współautorskie), 2 skrypty (współautorskie), 11 (6) artykułów w czasopismach zagranicznych, 20 (14) referatów opublikowanych za granicą, 11 (9) referatów publikowanych w kraju, 79 (38) artykułów w czasopismach krajowych. Jest też posiadaczem 33 (13) patentów. Wypromował 16 (14) doktorów, prowadzi trzy kolejne przewody. Sporządził 8 recenzji rozpraw habilitacyjnych i 3 w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora. Jest stałym recenzentem licznych projektów KBN.

Odbył staże zagraniczne w: ZSRR (LIOT, staż w Ministerstwie Zdrowia), Danii (firma Bruel&Kjaer, szkolenie), USA (Bureau of Mines - stypendium ONZ oraz wspólne badania), Wielkiej Brytanii (Health and Safety Lab. - staż). Prof. A. Lipowczan prowadził wykłady z mierzniactwa akustycznego i drgań mechanicznych oraz metod oceny zagrożenia hałasem i drganiami mechanicznymi na studiach podyplomowych i doktoranckich w AGH w Krakowie. W latach 1982-1990 kierował kursami specjalizacyjnymi w zakresie zwalczania hałasu i drgań przy GIG. W 1997 roku rozpoczął wykłady sześciu przedmiotów na Wydziale Organizacji i Zarządzania.

Jest współautorem koncepcji i podstaw teoretycznych audiometru wdrożonego do seryjnej produkcji w zakładach TEMED w Zabrze. Dzięki jego badaniom został wdrożony w górniczej służbie zdrowia resortowy program ochrony słuchu. W latach 1980-1985 kierował zespołem, który opracował i wdrożył do produkcji przetworniki przy współpracy z Instytutem Metali Nieżelaznych, Hutą "Baildon" i zakładami CERAD w Warszawie. Również inne opracowania badawcze znalazły zastosowanie w przemyśle, a wiele tych zastosowań potwierdzono umowami licencyjnymi.

Prof. A. Lipowczan był przewodniczącym Rad Naukowych: Centralnego Instytutu Ochrony Pracy oraz GIG, członkiem Rad Naukowych:

GIG, Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego, Instytutu Akustyki Uniwersytetu Poznańskiego oraz Instytutu Ekologii Terenów Przemysłowych. Jest członkiem Komitetu Akustyki i Komisji Górniczej PAN, Komitetu Inżynierii Środowiska PAN, a także członkiem Zespołu Doradców Ministra Środowiska. Był członkiem Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP.

Senat w tajnym głosowaniu jednogłośnie - 40 głosami - poparł wniosek.

■ Wniosek Rady Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii w sprawie **przedłużenia mianowania dra hab. inż. Józefa Śleziona na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony** przedstawił Dziekan prof. L. BLACHA. Pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Prorektor M. DOLIPSKI.

Dr hab. inż. Józef Śleziona uzyskał stopień doktora w 1981 roku, a doktora habilitowanego w 1995 roku. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego został mianowany 1 czerwca 1999 roku. Obecnie pracuje w Katedrze Technologii Stopów Metali i Kompozytów. Jego specjalność naukowa to *inżynieria materiałowa*, w szczególności inżynieria materiałów kompozytowych, a jego prace badawcze dotyczą przede wszystkim kompozytów metalowych na osnowie stopów aluminium.

Dr hab. inż. J. Śleziona opublikował dotychczas 98 (po mianowaniu na stanowisko profesora - 40). Na ten dorobek składają się: jedna książka, jedna monografia, trzy skrypty oraz 93 artykuły. Kolejna książka, dotycząca projektowania kompozytów, jest w druku (Wydawnictwo Politechniki Śląskiej). Opublikował 12 (8) artykułów w czasopismach zagranicznych i archiwach PAN, 22 (16) referaty za granicą, 44 (13) artykuły w czasopismach krajowych oraz 15 referatów w materiałach krajowych. Uzyskał 5 (2) patentów na rozwiązania technologiczne i materiałowe. Wypromował dwóch doktorów, a dwa dalsze przewody są w toku. Opiekuje się też dwoma słuchaczami studiów doktoranckich. Po mianowaniu na stanowisko profesora recenzował dwie prace doktorskie i trzy habilitacyjne. W okresie od 1983 roku do chwili obecnej pełnił szereg funkcji na macierzystym Wydziale, w tym: sekretarza Komisji ds. Doboru Kandydatów na I rok studiów (1983-1990), członka Komisji Nagród, członka Komisji Dydaktycznej. Od 2000 roku kieruje Zakładem Kompozytów i Metalurgii Proszków, a od 2003 roku pełni funkcję prodziekana ds. studenckich.

Od chwili zatrudnienia w Politechnice Śląskiej prowadzi zajęcia dydaktyczne: wykłady, projekty, seminaria z zakresu kompozytów. Od roku akademickiego 2001/2002 jest kierownikiem zakresu dyplomowania "Kompozyty i tworzywa polimerowe".

Senat w tajnym głosowaniu poparł wniosek 40 głosami przy dwóch wstrzymujących się.

■ Wniosek Rady Wydziału Elektrycznego w sprawie **mianowania prof. dra hab. inż. Mariana Pasko na stanowisko profesora zwyczajnego** przedstawił Dziekan prof. B. GRZESIK. Pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Prorektor M. DOLIPSKI.

Prof. dr hab. inż. Marian Pasko, lat 58, pracuje w Politechnice Śląskiej od 1971 roku, w Instytucie Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1977 roku, doktora habilitowanego w 1994 roku, stanowisko profesora nadzwyczajnego w 1997 roku, a tytuł profesora nauk technicznych w 2001 roku.

Jego zainteresowania naukowo-badawcze skupiają się wokół zagadnień mieszczących się w szeroko rozumianej elektrotechnice teoretycznej poszerzonej o zagadnienia z pogranicza elektroniki, a mianowicie: analiza i synteza układów liniowych, teoria wrażliwości, przetwarzanie i filtracja sygnałów, modelowanie układów elektrycznych i elektronicznych za pomocą elementów osobliwych. Zasadniczym obszarem jego badań naukowych są zagadnienia związane z poprawą jakości energii elektrycznej układów pracujących w warunkach deformacji napięć i prądów. Z tej dziedziny prof. M. Pasko należy do wąskiego grona najlepszych w kraju specjalistów z zakresu teorii mocy oraz optymalizacji obwodów z przebiegami odkształconymi.

Publikowany dorobek naukowy prof. M. Pasko obejmuje 222 (po uzyskaniu tytułu profesora - 57) pozycje, w tym: podręczniki 10 (3), rozprawy 1 (0), monografie 4 (1), skrypty 14 (0), artykuły w czasopismach zagranicznych 12 (7), artykuły w archiwach PAN 7 (1), referaty publikowane za granicą 35 (9), artykuły w czasopismach krajowych 16 (9), referaty publikowane w kraju 120 (27), komunikaty naukowe 3 (0). Wyniki swoich dotychczasowych prac prof. M. Pasko publikował między innymi w czasopismach: *Rozprawy Elektrotechniczne*, *Archives Electrical Engineering*, *Journal of App. Math. and Comp.*, *Acad. Sci. Czech. Rep. Acta Tech. (CSAV)*, *The International Journal for Computation and Mathematics in Electrical and Electronic Engineering COMPEL*, *Jakość i Użytkowanie Energii Elektrycznej*, *Przegląd Elektrotechniczny*, *Śląskie Wiadomości Elektryczne*, *Prace Instytutu Elektrotechniki*, w zeszycach naukowych uczelni krajowych i zagranicznych. Wiele prac prezentował na renomowanych konferencjach międzynarodowych. Brał udział w 17 pracach naukowo-badawczych; jest też współautorem 2 patentów. Był kierownikiem 6 (1) grantów KBN. Wypromował 3 (1) dokto-

ów nauk technicznych, dwóch następnym ma prace na ukończeniu. Był promotorem 65 prac magisterskich i inżynierskich. Był recenzentem 6 (3) rozpraw doktorskich i 3 (3) habilitacyjnych. Recenzował wiele artykułów do czasopism, konferencji i zeszytów naukowych licznych uczelni, a także monografie, liczne skrypty i podręczniki oraz wniosków projektów KBN. Stworzył wokół siebie zespół młodych pracowników naukowych, dbając o ich właściwy rozwój naukowy i dydaktyczny. Zespół ten ma już znaczący w skali kraju dorobek naukowy.

W latach 1977-1981 był kierownikiem Zespołu I Elektrotechniki Teoretycznej. W latach 1981-1982 pełnił funkcję dyrektora Instytutu ds. dydaktyki. W latach 1983-1985 ponownie pełnił funkcję kierownika Zespołu Teorii Elektrotechniki. Od roku 1994 do chwili obecnej pełni funkcję zastępcy dyrektora Instytutu ds. dydaktyki. Od 1984 roku do chwili obecnej pełni funkcję kierownika laboratoriów dydaktycznych z elektrotechniki i elektroniki. Jest autorem i wykonawcą wielu ćwiczeń laboratoryjnych z elektrotechniki, elektroniki i przetwarzania sygnałów. Jest autorem bądź współautorem programów z elektrotechniki teoretycznej, teorii sygnałów oraz przedmiotów dyplomowych i obieralnych dla studiów dziennych i wieczorowych na kierunku Elektrotechnika oraz Elektronika i Telekomunikacja. Programy te są ciągle doskonalone z uwzględnieniem nowych możliwości obliczeniowych, z wykorzystaniem takich pakietów jak: Spice, Matlab, Mathematica. Prof. M. Pasko był wielokrotnie powoływany na członka Jury Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej, a dwukrotnie pełnił funkcję przewodniczącego Jury.

W latach 1994-1998 był członkiem Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji IC-SPETO, a od 1998 członkiem Komitetu Programowego. W 2003 roku został przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego IC-SPETO. Jest również członkiem komitetów programowych konferencji: Advanced Method in the Theory of Electrical Engineering, Zastosowanie Komputerów w Elektrotechnice, Symposium Podstawowych Problemów Energoelektroniki i Elektromechaniki, członkiem Komitetu Naukowego Konferencji "Prądy Niesinusoidalne", członkiem Rady Programowej czasopisma "Jakość i Użytkowanie Energii Elektrycznej", członkiem Rady Programowej czasopisma "Śląskie Wiadomości Elektryczne". Od 1996 roku jest Członkiem Sekcji Elektrotechniki Teoretycznej PAN. W latach 1996-2002 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego, a od 2002 roku jest przewodniczącym Gliwicko-Opolskiego Oddziału PTETiS, będąc równocześnie członkiem Zarządu Głównego PTETiS. Od 2003 roku pełni funkcję redaktora działowego Wydawnictwa Politechniki Śląskiej. Członek SEP od 1968 roku. Jego działalność naukowa obejmuje również współpracę z uczelniami zagranicznymi,

m.in. TU-VSB Ostrawa, TU-Bohemia Pilzno, TU Brno, IE-Czeskiej Akademii Nauk, Politechniką Lwowską.

Za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej był nagradzany: Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej. Otrzymał 26 (4) nagród JM Rektora Politechniki Śląskiej za działalność dydaktyczną i naukową, dwukrotnie nagrodę zespołową MEN.

Senat w tajnym głosowaniu jednomyślnie - 41 głosami - poparł wniosek.

■ Przystępując do punktu poświęconemu **"Planowi rzeczowo-finansowemu Politechniki Śląskiej na 2004 rok"** Rektor W. ZIELIŃSKI przedstawił i omówił szczegółowo działania Uczelni dążące do ograniczenia deficytu (4,6 mln zł w roku 2003). W konkluzji swojego wystąpienia podkreślił, że zmniejszenie deficytu jedynie poprzez oszczędności nie jest dla Uczelni korzystne, zaś najważniejsze jest zwiększenie aktywności w zdobywaniu funduszy.

Senacka Komisja ds. Budżetu i Finansów wnioskuje w swojej opinii zatwierdzenie przedłożonego planu.

W dyskusji głos zabrali: prof. J. FRĄCZEK, dr inż. T. GIZA i dr inż. S. WALUŚ. Na stawiane pytania i problemy na bieżąco odpowiadał Rektor W. ZIELIŃSKI.

W głosowaniu jawnym Senat jednomyślnie zatwierdził przedłożony plan rzeczowo-finansowy na rok 2004.

■ Rektor W. ZIELIŃSKI, przypominając tok dyskusji nad powołaniem **"Szkoły Doktorów" (Ph.D. School)** przedstawił projekt uchwały w sprawie powołania Szkoły wraz z regulaminem jej umocowania i działania. Prorektor R. WILK omówił intencje i zasady działania Szkoły, podkreślając że jej powstanie daje możliwości poszukiwania środków finansowych z funduszy międzynarodowych. Na wniosek przedstawiciela słuchaczy studiów doktoranckich mgr inż. A. BĄCZKA wprowadzono do regulaminu reprezentanta słuchaczy. Senat w głosowaniu jawnym uchwalił powstanie "Szkoły Doktorów" z dniem 1 czerwca 2004 r.

■ Przedstawiając **opinię biegłego rewidenta odnośnie sprawozdania finansowego Uczelni za rok 2003** Rektor W. ZIELIŃSKI odczytał jej fragmenty świadczące o prawidłowym opracowaniu sprawozdania. Rektor podziękował Pani Kwestor mgr K. Prędzie za rzetelną pracę zespołu, który to sprawozdanie wykonał.

Senat w głosowaniu jawnym jednomyślnie zatwierdził sprawozdanie finansowe, zaś stratę bilansową 4.617.957,81 zł - po wyjaśnieniach Pani Kwestor mgr K. PRĘDY - postanowił rozliczyć w ciężar funduszu zasadniczego (czyli majątku Uczelni), który na koniec 2003 roku wynosił 113.094.162,46 zł.

■ **Sprawy bieżące i wolne wnioski** zdominował temat powołania kierunku *Inżynieria biomedyczna* poruszony w liście rektora AGH prof. R. Tadeusiewicza, a przedstawiony przez Rektora W. ZIELIŃSKIEGO. Głos na ten temat zabierali dziekani - prof. J. RUTKOWSKI, prof. L. DOBRZAŃSKI i prof. L. BLACHA oraz prof. A. BŁACH.

Następnie Rektor W. ZIELIŃSKI złożył gratulacje i podziękowania dyrektorowi Ośrodka Sportu drowi. K. Czaplisi za perfekcyjne przygotowanie Dnia Sportu, w którym wzięło udział kilka tysięcy studentów.

Oprócz tego poruszono tematy: działalności Ośrodka Sportu, perfekcyjnego przeprowadzenia Igrów, Koncertu Wiosennego, działalności Śląskiego Centrum Zaawansowanych Technologii, rektorskich grantów habilitacyjnych, awansów profesorskich, działalności nowo wybranego KBN, a głos zabierali: Rektor W. ZIELIŃSKI, Prorektor M. DOLIPSKI, prof. L. DOBRZAŃSKI, prof. T. GLINKA, prof. E. ŚWITOŃSKI.

Red.

(na podstawie zapisu posiedzenia)

KRONIKA REKTORSKA

● 1 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI na zaproszenie Ministra Kultury wziął udział w uroczystym śniadaniu w ogrodach Zamku Królewskiego w Warszawie z okazji wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.

● 3 maja br. Prorektor M. DOLIPSKI uczestniczył w patriotycznej manifestacji pod pomnikiem Marszałka J. Piłsudskiego, zorganizowanej przez władze Gliwic.

● 5 maja br. Prorektor M. DOLIPSKI przewodniczył posiedzeniu Prezydium Rady Naukowej Śląskiego Centrum Zaawansowanych Technologii, które miało miejsce w pomieszczeniach Rektoratu.

● 5 maja br. Prorektor W. CHOLEWA uczestniczył w spotkaniu w Katedrze Nauki o Mate-

riałach z przedstawicielami firmy AVIO z Bielska Białej. Uzgadniano zakres współpracy firmy AVIO z Politechniką Śląską.

● 6 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w sesji naukowej "Dziedzictwo przemysłowe elementem kształtowania świadomości narodowej" zorganizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Zabytków Techniki "Maleniec". W trakcie sesji odbyło się wręczenie SZPT "Maleniec" nagrody Konkursu na Najlepszą Inicjatywę Obywatelską "Pro Publico Bono".

● 6 i 7 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI oraz prorektorzy: W. CHOLEWA, M. DOLIPSKI i R. WILK uczestniczyli w jubileuszowych uroczystościach 35-lecia Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii, które odbyły się w Katowicach.

● 7 i 8 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych zorganizowanej przez Politechnikę Częstochowską i połączonej z Pielgrzymką Akademicką na Jasną Górę. W trakcie obrad Konferencji dyskutowano nad polityką rekrutacyjną na wyższe uczelnie techniczne.

● 10 maja br. Prorektor W. CHOLEWA przewodniczył obradom Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów.

● 11 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w otwarciu tradycyjnych "Dni Elektronów" organizowanych przez studentów Wydziału Elektrycznego.

● 12 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w uroczystym otwarciu "Dnia Sportu" organizowanego przez Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej.

● 13 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w otwarciu "Juwenałów 2004" organizowanych przez Samorząd Studencki i kierownictwo Centrum Kształcenia Inżynierów w Rybniku.

● 13 maja br. Prorektor W. CHOLEWA brał udział w rozmowach w firmie DELPHI. Uzgodnienia dotyczyły zakresu współpracy firmy DELPHI z Politechniką Śląską.

● 14 maja br. Prorektor W. CHOLEWA uczestniczył w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa prof. dr hab. inż. Jarosławowi Mikieliewiczowi przez Politechnikę Krakowską.

- W dniach 14-16 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI uczestniczył w obradach Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego zorganizowanego przez zarząd Forum i Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Głównym tematem obrad była "Lojalność i działalność konkurencyjna w środowisku akademickim".
- 17 maja br. Prorektor M. DOLIPSKI przewodniczył posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej, które odbyło się w Rektoracie.
- 19 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI uczestniczył w konferencji zorganizowanej przez Marszałka Województwa Śląskiego w Sali Sejmu Śląskiego w Katowicach. Konferencja, zatytułowana "Województwo śląskie - kreatywny region innowacyjny" była powiązana z podpisaniem Śląskiej Deklaracji na rzecz Rozwoju "Kreatywnego Regionu Innowacyjnego" i podsumowaniem procesu tworzenia Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2003-2013.
- 19 maja br. Prorektor M. DOLIPSKI przewodniczył posiedzeniu Rektorskiej Komisji ds. Badań Własnych, które odbyło się w Rektoracie. Przedmiotem obrad była ocena punktowa i ustalenie progu kwalifikacyjnego wniosków o rektorskie granty habilitacyjne.
- 20 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI uczestniczył w uroczystości nadania tytułu i godności doktora honoris causa Politechniki Rzeszowskiej prof. zw. dr inż. Stefanowi Węgrzynowi.
- 21 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI oraz Prorektor M. DOLIPSKI uczestniczyli w uroczystym wręczeniu świadectw ukończenia kursu podyplomowego z zakresu nowoczesnego górnictwa 28 inżynierom z Wietnamu. Uroczystość odbyła się w sali Rady Wydziału Górniczego i Geologii.
- 22 maja br. odbyła się w ramach obchodów Święta Politechniki Śląskiej uroczysta promocja doktorów habilitowanych i doktorów. Wziął w niej udział Rektor W. ZIELIŃSKI oraz prorektorzy: W. CHOLEWA, M. DOLIPSKI i R. WILK.
- 22 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI oraz prorektorzy W. CHOLEWA i R. WILK wzięli udział w uroczystym koncercie prezentującym dorobek Akademickiego Zespołu Pieśni i Tańca "Dąbrowiaczy" Koncert odbył się w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze z okazji jubileuszu 30-lecia Zespołu.
- 24 maja br. Prorektor M. DOLIPSKI w towarzystwie profesorów: A. Buchacza, S. Markusika i E. Świtońskiego uczestniczył w uroczystościach jubileuszowych 80-lecia urodzin prof. dra hab. inż., dra h.c., Henryka Hawrylaka, które odbywały się w Politechnice Wrocławskiej.
- 26 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI uczestniczył w otwarciu XXVII Międzynarodowej Konferencji "Seminarium z Podstaw Elektrotechniki i Teorii Obwodów" IC-SPETO zorganizowanej przez Wydział Elektryczny w Niedzicy.
- 27 maja br. Prorektor M. DOLIPSKI dokonał uroczystego wręczenia dyplomów przyznania rektorskich grantów habilitacyjnych w 2004 roku, które odbyło się w Rektoracie.
- 28 maja br. odbyło się w Bibliotece Śląskiej uroczyste spotkanie laureatów eliminacji wojewódzkich XXXVII edycji Turnieju Młodych Mistrzów Techniki połączone z wręczeniem laureatom dyplomów i nagród. W spotkaniu uczestniczył Rektor W. ZIELIŃSKI.
- 28 maja br. Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego "Pro Publico Bono" zorganizował w Katowicach Debatę Śląską, w której spotkali się przedstawiciele kultury, nauki i działacze społeczni, aby dyskutować o przyszłości Śląska. W Debacie uczestniczyli m.in. Rektor W. ZIELIŃSKI oraz prof. Nina Juzwa - Dziekan Wydziału Architektury i prof. Teresa Lis w związku z ich działalnością w zakresie rewalizacji obiektów przemysłowych.
- 28 maja br. Rektor W. ZIELIŃSKI oraz prorektorzy: W. CHOLEWA, M. DOLIPSKI i R. WILK uczestniczyli w tradycyjnym Koncercie Wiosennym dla pracowników i studentów Politechniki Śląskiej i ich rodzin, zorganizowanym w ramach obchodów Święta Uczelni. Tym razem wystąpił zespół "Bajm". W trakcie koncertu zebrano 4.305 zł na akcję wakacyjną dla niepełnosprawnych studentów.

AKTY NORMATYWNE UCZELNI

W maju 2004 roku ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

- Zarządzenie Nr 37/03/04 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 10 maja 2004 roku w sprawie zasad funkcjonowania programu SOCRATES/Erasmus oraz zasad rozdziału

- subwencji obowiązujących w Politechnice Śląskiej w roku akademickim 2004/2005
- Zarządzenie Nr 38/03/04 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 31 maja 2004 roku w sprawie opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach wieczorowych, zaocznych, eksternistycznych i dziennych w roku akademickim 2004/2005
- Zarządzenie Nr 39/03/04 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 31 maja 2004 roku w sprawie blokady zatrudnienia w grupie pracowników administracyjno-ekonomicznych i inżyniersko-technicznych zatrudnionych na Wydziałach oraz w jednostkach ogólnouczelnianych, międzywydziałowych i pozawydziałowych
- Pismo Okólne Nr 14/03/04 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 10 maja 2004 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2004/2005
- Pismo Okólne Nr 15/03/04 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 12 maja 2004 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Studiów
- Pismo Okólne Nr 16/03/04 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 27 maja 2004 roku dot. zmiany załącznika do Pisma Okólnego Nr 7/03/04 z dnia 12 stycznia 2004 roku w sprawie zasad realizacji dostaw sprzętu komputerowego i oprogramowania.

U. Biernat

STOPNIE NAUKOWE, TYTUŁY, STANOWISKA

■ Zakończone doktoraty

- **dr inż. Tomasz ODLANICKI-POCZOBUT**
ur. 5.08.1970 r. w Prostkach, Instytut Techniki Ciepłej. Promotor - prof. dr hab. inż. Ryszard Wilk. Temat pracy: "Badania nad powstawaniem dwutlenku azotu podczas spalania gazu". RIE, 7.05.2004 r.
- **dr inż. Michał WARZYC**
ur. 25.10.1974 r. w Chorzowie, doktorant Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor - prof. dr hab. inż. Andrzej Ziębik. Temat pracy: "Dobór optymalnej struktury elektrociepłowni gazowo-parowej opalanej hutniczymi gazami palnymi". RIE, 7.05.2004 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Mirosław MAJKUT**
ur. 20.05.1972 r. w Oświęcimiu, Instytut Maszyn i Urządzeń Energetycznych. Promotor - dr hab. inż. Andrzej Witkowski,
- prof. nzw. w Pol. Śląskiej. Temat pracy: "Wpływ kąta natarcia oraz punktu pracy na proces inicjowania i przebiegu niestatecznej pracy koła wirnikowego w osiowym stopniu sprężającym". RIE, 17.05.2004 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Joanna WYCZARSKA-KOKOT**
ur. 9.10.1969 r. w Knurowie, Instytut Inżynierii Wody i Ścieków. Promotor - prof. dr hab. inż. Karol Kuś. Temat pracy: "Wpływ doboru i warunków eksploatacji instalacji basenowych na zagospodarowanie wód popłucznych". RIE, 21.05.2004 r.
- **dr inż. Robert CHOLEWA**
ur. 16.12.1973 r. w Chorzowie, Instytut Techniki Ciepłej. Promotor - dr hab. inż. Andrzej Nowak, prof. nzw. w Pol. Śląskiej. Temat pracy: "Zastosowanie metody elementów brzegowych do modelowania procesów ciągłego odlewania wybranych materiałów". RIE, 14.05.2004 r.
- **dr inż. Adam WASILCZYK**
ur. 11.05.1975 r. w Zabrze, Instytut Geologii Stosowanej. Promotor - dr hab. inż. Krystian Probierz, prof. nzw. w Pol. Śląskiej. Temat pracy: "Jakość węgla koksowego w złożu oraz jej zmiany w procesie produkcyjnym KWK Pniówek". RG, 11.05.2004 r.
- **dr inż. Jerzy KRODKIEWSKI**
ur. 6.01.1961 r. w Sosnowcu, Centrum Elektryfikacji i Automatyzacji Górnictwa EMAG w Katowicach. Promotor - dr hab. inż. Marek Jaszczuk, prof. nzw. w Pol. Śląskiej. Temat pracy: "Wpływ prędkości przemieszczania zestawów obudowy zmechanizowanej na dobór parametrów układu zasilania". RG, 18.05.2004 r.
- **dr inż. Krzysztof SZOPIŃSKI**
ur. 22.07.1971 r. w Katowicach, Katedra Technologii Stopów Metali i Kompozytów. Promotor - prof. dr hab. inż. Adam Gierek. Temat pracy: "Struktura i właściwości kompozytowych proszków o osnowie aluminiowej typu Al.-Me-Sic (Me Ni, Ti) otrzymywanych w procesie mechanicznego stopniowania (Ms)". RM, 25.05.2004 r.
- **dr inż. Dorota SĄKOL**
ur. 24.10.1964 r. w Zabrze, PKE S.A. Elektrownia Łagisza. Promotor - dr hab. inż. Krystyna Konieczny, prof. nzw. w Pol. Śląskiej. Temat pracy: "Badanie przyczyn i sposobów przeciwdziałania zjawisku zanieczyszczenia membran mikrofiltracyjnych". RIE, 21.05.2004 r.

- **dr inż. Bogusław KASPERCZYK**
ur. 1.11.1952 r. w Bielsku-Białej, Instytut Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej. Promotor - dr hab. inż. Józef Parchański, prof. nzw. w Pol. Śląskiej. Temat pracy: "Pomiar grubości wybranych powłok". RE, 25.05.2004 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Jolanta IGNAC-NOWICKA**
ur. 31.01.1966 r. w Świerkłańcu, Katedra Zarządzania Środowiskiem i Bezpieczeństwem. Promotor - dr hab. Tadeusz Pustelny, prof. nzw. w Pol. Śląskiej. Temat pracy: "Badania właściwości optycznych warstw ftalocjanin metodą rezonansu plazmowego dla zastosowań w sensorach NO₂". RMF, 26.05.2004 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. arch. Dariusz MASŁY**
ur. 3.01.1974 r. w Gliwicach, doktorant Wydziału Architektury. Promotor - prof. dr hab. inż. arch. Elżbieta Niezabitowska. Temat pracy: "Kierunki rozwojowe oceny jakości środowiska zbudowanego na przykładzie wybranych metod badań jakościowych w architekturze. Koncepcja oceny jakości budynków biurowych w warunkach polskich". RAr, 28.05.2004 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. arch. Zbigniew STANISZEWSKI**
ur. 3.04.1974 r. w Katowicach, doktorant Wydziału Architektury. Promotor - prof. dr hab. inż. arch. Elżbieta Niezabitowska. Temat pracy: "Wpływ zaawansowanych technologii w budynkach na projektowanie architektoniczne". RAr, 28.05.2004 r.

■ **Zatwierdzenie habilitacji**

- **dr hab. inż. Jerzy JANTOS**
ur. 24.10.1957 r. w Kujakowicach Górnych, Politechnika Opolska, w zakresie *budowy i eksploatacji maszyn*. Uchwała Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej - 14.11.2003 r., zatwierdzenie przez CK ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych - 26.04.2004 r.

■ **Mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego**

- **dr hab. inż. Andrzej GRUSZCZYK**
Katedra Spawalnictwa,
od 1.06.2004 r. do 31.05.2009 r.
- **dr hab. inż. Arkadiusz MEŻYK**
Katedra Mechaniki Stosowanej,
od 1.06.2004 r. do 31.05.2009 r.
- **dr hab. inż. Jan SZAJNAR**
Instytut Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych,
od 1.06.2004 r. do 31.05.2009 r.

■ **Mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego na stałe**

- **prof. dr hab. inż. Adam LIPOWCZAN**
Katedra Podstaw Systemów Technicznych,
od 1.06.2004 r.
- **Nadanie tytułu naukowego profesora**
- **prof. dr hab. inż. Franciszek BINCZYK**
Katedra Technologii Stopów Metali i Kompozytów, od 26.04.2004 r.

U. Czaplą

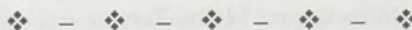
Dział Współpracy z Zagranicą informuje

● **Wyjazdy, przyjazdy...**

W maju br. zanotowano 90 wyjazdów zagranicznych do 24 krajów: Belgia (1), Bośnia i Hercegowina (1), Chorwacja (1), Czechy (16), Finlandia (2), Francja (6), Grecja (2), Hiszpania (2), Irlandia (2), Litwa (3), Malta (2), Maroko (1), Niemcy (14), Portugalia (1), Rosja (1), Rumunia (1), Serbia i Czarnogóra (1), Słowacja (9), Słowenia (2), Szwecja (5), Ukraina (7), USA (1), Wielka Brytania (3), Włochy (6). Głównym celem wyjazdów był udział w konferencjach - 59.

W tym samym okresie Uczelnię odwiedziło 56 osób z 7 krajów: Belgii (1), Macedonii (44), Niemiec (1), Rumunii (1), Słowenii (1), Szwecji (7), Ukrainy (2).

H. Papkala

TEMPUS powraca...

Danuta Obracaj
kierownik Działu

Z chwilą przystąpienia do Unii Europejskiej Polska znalazła się ponownie w grupie krajów uczestniczących w programie TEMPUS. Jako kraj członkowski UE Polska nie jest już beneficjentem programu, lecz jednym z państw, które wspomagać będą kraje partnerskie (beneficjentów TEMPUSa) we wprowadzaniu reform w sferze szkolnictwa wyższego.

Celem programu TEMPUS III jest wspieranie procesu zmian i reform w krajach partnerskich (będących beneficjentami programu) poprzez pomoc w realizacji różnorodnych przedsięwzięć w sferze szkolnictwa wyższego (wielostronne projekty międzynarodowe, mobilność).

Ogólne cele TEMPUSa zasadniczo pozostają więc niezmienione w stosunku do poprzednich faz programu, uległa natomiast zmianie grupa krajów-beneficjentów.

TEMPUS w obecnej postaci przewiduje współpracę w zakresie szkolnictwa wyższego pomiędzy krajami członkowskimi UE a trzema grupami krajów partnerskich.

Kraje uczestniczące w programie TEMPUS:

I. Kraje członkowskie Unii Europejskiej

II. Kraje partnerskie:

- kraje zachodniobałkańskie - kraje "CARDS" (objęte programem TEMPUS-CARDS): Albania, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Republika Macedonii, Serbia i Czarnogóra, Kosovo;

- kraje Europy Wschodniej i Azji Centralnej - kraje "TACIS" (TEMPUS-TACIS): Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Mołdowa, Mongolia, Federacja Rosyjska, Tadżykistan, Turkmenistan, Ukraina i Uzbekistan;

- kraje śródziemnomorskie (TEMPUS-MEDA): Maroko, Algieria, Tunezja, Egipt, Autonomia Palestyńska, Jordania, Syria i Liban. Izrael może uczestniczyć w programie TEMPUS jedynie na zasadzie samofinansowania z uwagi na fakt, iż nie korzysta z funduszu MEDA.

Instytucje z następujących krajów mogą uczestniczyć w programie TEMPUS jedynie pod warunkiem samodzielnego finansowania własnego udziału:

- kraje kandydujące (Bułgaria, Rumunia);
- kraje G-24 poza krajami UE (Australia, Kanada, Islandia, Japonia, Lichtenstein, Norwegia, Nowa Zelandia, Szwajcaria i Stany Zjednoczone Ameryki);
- Republika Cypru, Malta, Turcja.

Typy przedsięwzięć realizowanych w programie TEMPUS

W programie TEMPUS granty przyznawane są na trzy typy przedsięwzięć:

- Projekty współpracy międzyuczelnianej (Joint European Projects) realizowane przez grupy (konsorcja) uczelni, koncentrować się mogą na wprowadzaniu zmian do zawartości programów nauczania i metod dydaktycznych, na modernizacji systemu administracyjnego uczelni lub na opracowaniu kursów doszkalających dla pracowników instytucji pozauczelnianych (w ramach tzw. Institution Building). Projekty takie trwać mogą 2 lub 3 lata. W projekcie typu JEP uczestniczyć muszą co najmniej trzy kraje: co najmniej dwa kraje UE i co najmniej jeden kraj partnerski.

- Działania strukturalne i uzupełniające (Structural and Complementary Measures) projekty wspierające reformy krajowe oraz odpowiadające specyficznym potrzebom danego kraju; projekty te mają krótszy wymiar czasowy (mogą trwać od kilku tygodni do jednego roku), a ich celem może być np. pomoc w przygotowaniu danego kraju partnerskiego i jego uczelni do prowadzenia szerszej zakrojonej współpracy międzynarodowej, pomoc w opracowaniu i wdrażaniu krajowej polityki edukacyjnej. Projekty typu Działania strukturalne i uzupełniające mogą także dotyczyć następujących zagadnień: jakość kształcenia, akredytacja, uznawanie kwalifikacji, systemy punktowe i in. W projekt tego typu muszą być zaangażowane co najmniej trzy kraje (dwa kraje UE i kraj partnerski).

- Stypendia indywidualne (Individual Mobility Grants - IMG) dla nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych uczelni, urzędników ministerstw i in. na wizyty w innych krajach. Celem wizyty może być podniesienie kwalifikacji i umiejętności nauczycieli akademickich, przy czym rezultatem takiego pobytu muszą być nowe materiały dydaktyczne opracowane przez indywidualnego stypendystę lub wprowadzenie zmian w programach nauczania; udział w konferencjach, seminariach itp. związanych z reformowaniem systemu szkolnictwa wyższego, udział w spotkaniach dotyczących przygotowania nowych projektów w ramach programu TEMPUS.

Od 1 maja 2004 r. polskie uczelnie mogą uczestniczyć we wszystkich działaniach programu TEMPUS.

Terminy składania wniosków:

- Projekty współpracy międzyuczelnianej (Joint European Projects) - 15 grudnia

- Działania strukturalne i uzupełniające (Structural and Complementary Measures) - 15 lutego i 15 października

- Stypendia indywidualne (Individual Mobility Grants - IMG) - 15 lutego (na wyjazdy odbywające się między 1 czerwca a 30 października), 15 czerwca (na wyjazdy odbywające się między 1 października a 28 lutego), 15 października (na wyjazdy odbywające się między 1 lutego a 30 czerwca).

TEMPUS nie finansuje działań związanych z prowadzeniem badań naukowych.

Minimalny skład konsorcjum - instytucje z co najmniej trzech krajów:

- co najmniej jedna uczelnia z kraju partnerskiego

• co najmniej dwie instytucje z dwóch różnych krajów UE, w tym co najmniej jedna uczelnia. Więcej informacji na temat programu TEMPUS, a także wszelkie odnośne dokumenty i formularze znaleźć można na stronie Europejskiej Fundacji Kształcenia (European Training Foundation, ETF, w Turynie):

<http://www.etf.eu.int/tempus.nsf>

Ogólne informacje o programie dostępne są również na stronie Komisji Europejskiej:

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/tempus/index_en.html

Politechnika Śląska aktywnie uczestniczyła w programie Tempus I, Tempus II i Tempus II bis. W latach 1990 - 2000 realizowanych było w Uczelni łącznie 25 projektów, w tym w 11 projektach występowałyśmy jako koordynator. Zdobyte w tych latach doświadczenia i nawiązane kontakty z uczelniami zagranicznymi umożliwiły nam udział w innych programach, takich jak np. Sokrates, czy w Programach Ramowych UE.

Zdobyte doświadczenia możemy teraz przekazać beneficjentom z krajów uprawnionych do udziału w tym programie. Zachęcam więc bardzo do zainteresowania się niniejszą ofertą, która może wnieść nowe wartości do współpracy z wieloma uczelniami, które są naszymi wieloletnimi partnerami.

Środki finansowe Unii Europejskiej - tajemnice sukcesów i typowe błędy. Część I: 6 Program Ramowy

Anna Ober

Regionalny Punkt Kontaktowy

Panujące opinie o środkach unijnych są bardzo podzielone - jedni uważają, że uzyskanie tych środków graniczy z cudem, inni - przede wszystkim ci, którym się udało - że jest to jak najbardziej realne.

KOMU SIĘ UDAŁO?

Przedstawiamy poniżej przykłady zaakceptowanych wniosków pracowników Politechniki Śląskiej w 6 Programie Ramowym:

1. ACTIVATION "Superenergy milling in the production of hard alloys ceramics and composite materials"

Osoba składająca: prof. dr hab. M. Sopicka-Lizer, Katedra Nauki o Materiałach, Wydział Inżynierii Materiałowej i Metalurgii

Koordynator: Technical University of Greece
Projekt typu STREP. Wysokoenergetyczne mielenie w otrzymywaniu stopów ceramiki i kompozytów.

2. REPROCITY "Research and Training on restoration and Protection of the city environment in industrial regions"

Osoba składająca: prof. dr hab. inż. S. Majewski, Katedra Inżynierii Budowlanej, Wydział Budownictwa

Projekt typu Marie Curie Host Fellowship for Transfer of Knowledge (ToK). Badania i wymiana doświadczeń dotyczących restauracji oraz zabezpieczania środowiska miejskiego w rejonach zurbanizowanych. Projekt poświęcony jest szeroko rozumianemu środowisku budowlanemu. Przedmiotem szczególnego zainteresowania jest silne zurbanizowane środowisko miejskie, w którym znajduje się cały szereg obiektów budowlanych o zróżnicowanym przeznaczeniu. W projekcie planuje się skoncentrowanie wysiłków nad rozwiązaniem problemów konstrukcyjnych, mających miejsce podczas prac renowacyjnych prowadzonych na silnie zdegradowanych obiektach infrastruktury miejskiej.

3. GOSPEL "Network of Excellence - General Olfaction and Sensing Projects on European Level"

Osoba składająca: prof. dr hab. J. Szuber, Instytut Fizyki, Wydział Matematyczno-Fizyczny
Koordynator: Tübingen University, Niemcy
Celem projektu jest integracja badań na poziomie europejskim w zakresie nowych mikroelektronicznych i nanoelektronicznych systemów sensorowych do detekcji zapachów i gazów toksycznych oraz implementacja wyników tych prac do konstrukcji urządzeń mających bezpośrednie zastosowanie w inżynierii środowiska. W ramach realizacji projektu podjęta zostanie ponadto próba integracji europejskiego środowiska naukowego z tej tematyki poprzez sformowanie międzynarodowych zespołów do realizacji wspólnych przedsięwzięć badawczych i aplikacyjnych. Istotnym elementem projektu jest również kształcenie młodej kadry poprzez system warsztatów naukowych, specjalistycznych szkół i kursów, wspólnych studiów doktoranckich, a także wymiany osobowej pomiędzy ośrodkami uczestniczącymi w konsorcjum.

4. EUR2EX "European Rail Research Network of Excellence (Virtual Centre for Technology Innovation and Knowledge Management in the Railway Sector)"

Osoba składająca: prof. dr hab. inż. M. Sitarz, Katedra Transportu Szynowego, Wydział Transportu

Koordynator: FAV Berlin, Niemcy

Główne cele i zadania projektu EUR2EX to ustalenie w sektorze kolejowym ram, struktury i procesu umożliwiającego centrom doskonałości współpracę w przezwyciężaniu fragmentacji, kreowanie trwałej zintegrowanej sieci doskonałości w badaniach kolejowych, promocja nowatorskiej technologii oraz kierowania wiedzą, rozwijanie doskonałości, rozdzielanie wiedzy, informacje i bieżące badania, zwiększenie zaufania sektora kolejowego poprzez zbliżoną, wspólną pracę, rozwój badań oraz zachęcanie bezpośrednich patronatów nowych badań, rozpowszechnianie wiedzy Europejskiego Obszaru Badań w celu polepszania konkurencyjności, dawanie rad służących wspólnej edukacji i warunków szkolenia wewnątrz Unii Europejskiej.

5. MoC "*Polish Network of Mobility Information Centres - MoC*"

Osoba składająca: mgr D. Obracaj, kierownik Działu Współpracy z Zagranicą
Koordynator: KPK

Celem projektu jest stworzenie Polskiej Sieci Centrów Informacji dla naukowców przyjeżdżających do Polski na stypendia naukowo-badawcze. Centra te mają być instytucją "pierwszego kontaktu", która zapewnia takim stypendystom kompleksową i wszechstronną pomoc na terytorium naszego kraju - tzw. one-stop information. Obcokrajowiec zainteresowany szkoleniami naukowymi i prowadzeniem badań w Polsce będzie mógł otrzymać tam informacje na temat warunków prawno-finansowych, aspektów kulturalnych, społecznych i ekonomicznych zarówno na poziomie krajowym, regionalnym jak i lokalnym. Otrzyma on również bezpośrednią pomoc przy rozwiązywaniu różnych kwestii związanych z przyjazdem do naszego kraju. RPK przy Politechnice Śląskiej zajmować się będzie tym projektem na poziomie regionalnym.

6. SPURT "*Seamless Public Urban Transport*"

Osoba składająca: prof. dr hab. inż. M. Sitarz, Katedra Transportu Szynowego, Wydział Transportu

Koordynator: Fraunhofer LBF, Niemcy

Rodzaj projektu: STREP. Projekt SPURT zajmuje się dziedziną lekkiego transportu szynowego, dostarcza specjalistycznego spojrzenia i oryginalnych badań nad interakcjami pomiędzy kołem a szyną, przypadkami wykolejeń, degradacją torowiska, kwestiami środowiskowymi, opcjami w projektowaniu torowisk, innowacyjną konserwowalnością prowadzącą do

wzmocnienia wydajności i sprawności miejskiego transportu szynowego, spełniając jednocześnie kryteria dotyczące środowiska, bezpieczeństwa i efektywności kosztowej.

7. CFD TURBO-MACHINERY "*Marie Curie Reintegration Grant (ERG)*"

Osoba składająca: prof. dr hab. inż. W. Wróblewski, Instytut Maszyn i Urządzeń Energetycznych, Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki.

DLACZEGO SIĘ UDAŁO?

W rzeczywistości starania o środki z UE można porównać do egzaminu - największe szanse mają ci, którzy się do niego bardzo starannie przygotowali, a nie ci, którzy myślą, że "jakoś się uda" czy "wszystko zależy od szczęścia". Szczęście to tylko 10%, a 90% zależy jednak od dobrego przygotowania.

Co należy zrobić, żeby zwiększyć szanse swojego projektu?

1° Przede wszystkim powinniśmy rozpocząć pracę od dokładnego zapoznania się z treścią ogłoszonego konkursu. Nawet najbardziej nowatorski pomysł nie zostanie pozytywnie oceniony, jeśli zgłosimy go na nieodpowiedni tematycznie konkurs. W treści dokumentów dla wnioskodawców ("Guide for proposers" i "Work Programme") opisane są oczekiwania dotyczące projektów - powinniśmy je traktować jak najważniejsze wskazówki, w przeciwnym razie piszemy wniosek ciekawy i dobry, ale nie na temat - taki wniosek nie uzyska dofinansowania.

2° Pisanie wniosku należy zacząć odpowiednio wcześniej, nasze szanse znacząco spadają, kiedy zaczynamy przygotowania w ostatniej chwili; wtedy na pewno coś przeoczymy.

3° Musimy bardzo starannie pilnować spełnienia wszystkich wymogów formalnych - mamy, niestety, tendencję do pogardliwego traktowania "biurokratycznych wymogów" i to się na nas mści. Często uważamy, że nasz pomysł badawczy jest tak dobry, że nie musimy przestrzegać "biurokratycznych" zasad, a, niestety, selekcja wniosków jest kilkietapowa; w pierwszym etapie następuje sprawdzenie (przez zwykłego urzędnika, a nie naukowca) czy wniosek spełnia wymogi formalne, np. czy jest dobrze zaadresowany, czy dostarczono go w terminie, w tylu egzemplarzach i formacie w jakim było to wymagane. Jeżeli dostarczymy wniosek później czy źle zaadresujemy to nie będzie on w ogóle przekazany do oceny przez ekspertów.

4° Wypełniając formularz A1 często nie przywiązujemy większej wagi do wybieranych słów kluczowych, a jest to bardzo ważny element. Wybór słów kluczowych powinniśmy starannie przemyśleć. W zależności od tego jakie słowa kluczowe wybierzemy do takich ekspertów nasz wniosek zostanie przekazany do oceny. Jeżeli przykładowo realizujemy wniosek z dziedziny ochrony środowiska i jednym z elementów projektu jest system informatyczny to powinniśmy wybierać słowa związane z daną dziedziną ochrony środowiska, a nie np. "informatyka", gdyż wtedy projekt może trafić do specjalisty od informatyki, który całej idei naszego projektu nie zrozumie (i oceni negatywnie). Nie jest więc dobrym pomysłem wybieranie wszystkich słów, z jakimi projekt się wiąże - zaznaczyć należy te, które najlepiej nasz projekt charakteryzują.

5° Nauka na własnych błędach to mało przyjemny, ale niezwykle skuteczny sposób na poprawę wyników w kolejnych konkursach. Arkusze oceny (Evaluation Summary Report) zawiera szczegółową ocenę wniosku - nie tylko informację o tym ile punktów z ilu możliwych w danej kategorii otrzymaliśmy, ale przede wszystkim zastrzeżenia i komentarze ekspertów dotyczący każdego z ocenianych aspektów. To na tej podstawie wiemy, że np. w danym projekcie przewidzieliśmy udział niewystarczającej ilości partnerów, albo zbyt rozbudowany system zarządzania projektem. Warto zastanowić się nad "udoskonaleniem" projektu i zgłoszeniem go ponownie na podobny tematycznie konkurs. Należy pamiętać, że w przypadku, gdy projekt uzyska ocenę dobrą, ale nie otrzyma dofinansowania ze względu na ograniczone środki Komisji Europejskiej, można wystąpić z wnioskiem do KBN o przyznanie środków na ponowne przygotowanie wniosku (30.000 zł dla koordynatora) lub na podtrzymanie kontaktu z partnerami (15.000 zł dla partnera).

Nowy konkurs, nowe możliwości - Program Leonardo da Vinci na lata 2005-2006

Dominika Raróg-Ośliżlok

Z początkiem maja 2004 został ogłoszony kolejny konkurs projektów w ramach programu Leonardo da Vinci. Swoje pomysły można realizować poprzez projekty tematyczne - projekty pilotażowe (w tym akcje tematyczne), projekty językowe, międzynarodowe sieci instytucji oraz badania i analizy, jak również poprzez projekty wymian i staży.

Projekty mają odwoływać się do 4 nowych, niżej omówionych priorytetów, ustalonych na lata 2005-2006.

1. Promocja przejrzystości kwalifikacji

Projekty pilotażowe realizowane w ramach tego priorytetu powinny koncentrować się na tworzeniu nowych metod i instrumentów przedstawiania, promowania i porównywania kwalifikacji i kompetencji na poziomie europejskim, narodowym i sektorowym, również w odniesieniu do systemów kształcenia i szkolenia zawodowego. W ramach projektów międzynarodowych sieci instytucji można tworzyć sieci sektorowe lub centra doskonałości służące wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk.

2. Rozwój jakości systemów praktyk kształcenia i szkolenia zawodowego

"Jakość" jest jednym z najbardziej promowanych tematów programu Leonardo da Vinci. W obecnym konkursie szczególny nacisk położono na kwestię zapewnienia jakości kształcenia i szkolenia zawodowego. Projekty pilotażowe odwołujące się do tego priorytetu powinny koncentrować się na opracowaniu i testowaniu procedur zapewnienia jakości szkoleń, opracowaniu wskaźników oceny możliwości szkolenia zawodowego jak również wzmocnieniu powiązań pomiędzy rynkiem pracy a szkoleniem zawodowym.

3. Wykorzystanie nowych technik informacyjnych w kształceniu i szkoleniu zawodowym (rozwój metod opartych na e-learningu)

Wykorzystanie nowych technik informacyjnych jest realizowane w wielu działaniach w ramach polityki horyzontalnej Komisji Europejskiej. W ramach programu Leonardo da Vinci szczególny nacisk położono na uczenie się wspomaganie technologią ICT, odpowiednie materiały szkoleniowe oraz opracowanie narzędzi szkoleniowych opartych na e-learningu dla zarządzania jakością w kształceniu i szkoleniu zawodowym.

4. Kształcenie ustawiczne nauczycieli i trenerów

Ciągle zmieniające się metody nauczania i uczenia się wymagają od nauczycieli ustawicznego kształcenia się i dostosowywania do potrzeb współczesnego systemu edukacji. Dlatego projekty pilotażowe powinny koncentrować się między innymi na opracowaniu wspólnych kryteriów jakościowych kwalifikacji nauczycieli i trenerów czy tworzeniu nowatorskich programów szkoleniowych.

Finansowana będzie również ograniczona liczba projektów o szczególnym znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej. Projekty te będą finansowane w ramach tzw. akcji tematycznych, którymi są "Transfer punktów (Credit Transfer) w kształceniu i szkoleniu zawodowym" oraz "Walidacja nieformalnych i poza formalnych form uczenia się".

Politechnika Śląska uczestniczyła dotychczas w dwóch projektach wymian i staży, w ramach których prawie 60 studentów wyjechało na praktyki do firm za granicą. Projekty staży cieszyły się zawsze ogromnym zainteresowaniem i popularnością wśród studentów gdyż stwarzają niepowtarzalną możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego i są początkiem budowania kariery zawodowej.

Gożąco zachęcam Państwa do wzięcia udziału w konkursie, szczególnie zaś do składania przez Wydziały propozycji projektów wymian i staży, które są wielką szansą dla studentów Politechniki Śląskiej na wyjazd na praktyki za granicą.

Składanie projektów

Maksymalny czas trwania projektu to 2 lata. Projekty są składane w oparciu o trzy rodzaje procedur:

Procedura A - dotyczy projektów wymian i staży. Projekt (oryginał i 2 kopie) jest wysyłany do Krajowej Agencji. Kolejny termin składania projektów mija **11 lutego 2005 r.**

Procedura B - dotyczy projektów pilotażowych (oprócz akcji tematycznych), projektów językowych i międzynarodowych sieci instytucji. Procedura B jest dwuetapowa. W pierwszym etapie promotor składa propozycję wstępną (oryginał i 2 kopie) do Krajowej Agencji Programu. Termin składania propozycji wstępnych mija

1 października 2004 r. Projektodawcy, których propozycje przejdą I etap będą musieli przesłać pełną propozycję do Krajowej Agencji (oryginał i 2 kopie) i do Komisji Europejskiej (3 kopie) do **11 lutego 2005 r.**

Procedura C - dotyczy projektów badań i analiz, akcji tematycznych oraz projektów składanych przez organizacje europejskie niezależnie od rodzaju projektu (oprócz wymian i staży). Jest to również procedura dwuetapowa i terminy przesyłania wniosków są takie same jak w przypadku procedury B. Propozycje wstępne są składane do Komisji Europejskiej (oryginał i 3 kopie) i do Krajowej Agencji (1 ko-

pie). Propozycje pełne są składane do Komisji Europejskiej (oryginał i 3 kopie) i do Krajowej Agencji (2 kopie).

Więcej informacji znajdują Państwo na stronie internetowej <http://www.bkkk-cofund.org.pl>

KONFERENCJE I SEMINARIA NAUKOWE

■ Majówka Młodych Biomechaników 2004

W dniach 7-9 maja br. w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Politechniki Śląskiej "Cis" w Szczyrku odbyła się Konferencja Naukowa "Majówka Młodych Biomechaników 2004". Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Mechaniki Stosowanej Politechniki Śląskiej pod patronatem gliwickiego oddziału Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej oraz Polskiego Towarzystwa Biomechaniki.

Celem konferencji była integracja środowiska młodych naukowców, doktorów, doktorantów oraz studentów, zajmujących się zagadnieniami związanymi z biomechaniką inżynierską.

Sesja plenarna

Swoje prace zgłosili przedstawiciele różnych ośrodków zajmujących się szeroko rozumianą biomechaniką.

W obradach wzięło udział 43 uczestników z kraju i zagranicy, wygłoszono 38 referatów obejmujących swoją tematyką następujące zagadnienia:

- biomechanika ogólna,
- biomechanika inżynierska,
- biomechanika sportu,
- biomechanika kliniczna i ortopedyczna,
- inżynieria biomateriałów,
- lokomocja,
- ergonomia.

Prezentacja wielozadaniowego systemu badawczego do operacji mikrochirurgicznych HEDMED

Po uroczystym otwarciu konferencji w sobotę, 7 maja, odbyła się sesja plenarna, na której swoje prace przedstawili profesorowie z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach oraz Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Pozostałe sesje odbyły się 8 maja, a ceremonia zakończenia miała miejsce w niedzielę 9 maja. Podczas konferencji zorganizowano 5 sesji plenarnych, w tym dwie, na których swoje prace przedstawiali studenci specjalności związanych z biomechaniką.

W ramach konferencji odbyła się prezentacja wielozadaniowego systemu badawczego do operacji mikrochirurgicznych HEDMED. Stanowisko to uzyskało trzecią nagrodę w II edycji konkursu "Mój pomysł na biznes" zorganizowanego przez JM Rektora Politechniki Śląskiej oraz Prezesa GZE SA.

Komitet Naukowy konferencji działał w składzie: Arkadiusz Mężyk, Eugeniusz Świtoński, Dagmara Tejszerska - przewodnicząca.

Różnorodność tematyki prezentowanych prac oraz kameralny charakter konferencji sprzyjały ożywionym i twórczym dyskusjom oraz pozwoliły na wymianę doświadczeń. Liczba uczestników i ich opinie, świadczą o potrzebie organizacji tego typu spotkań. Organizatorzy zapraszają do wzięcia udziału w kolejnej konferencji.

Dzięki Górnśląskiemu Zakładowi Elektroenergetycznemu S.A w Gliwicach, sponsorowi konferencji, zaprezentowane referaty zostały opublikowane w Zeszytach Naukowych Katedry Mechaniki Stosowanej nr 24/2004.

D. Tejszerska

■ Wybrane Zagadnienia Elektrotechniki i Elektroniki

Ogólnopolskie Seminarium "Wybrane Zagadnienia Elektrotechniki i Elektroniki" organizo-

wane jest od 1999 roku (z inicjatywy przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej prof. Krzysztofa Kluszczyńskiego) i doczekało się trwałego miejsca wśród konferencji poświęconych powyższej tematyce jako konferencja naukowa o charakterystycznym niepowtarzalnym obliczu.

Kolejne spotkania miały miejsce na Politechnikach: Świętokrzyskiej, Gdańskiej, Częstochowskiej i Warszawskiej, a ostatnie, V Seminarium, odbyło się na Politechnice Rzeszowskiej. Tradycją Seminarium jest spotkanie Zarządu Głównego PTETiS z władzami rektorskimi, dziekańskimi oraz Zarządem Oddziału, organizującym konferencje.

Jest to zawsze dobra okazja do podsumowania działalności naukowo-badawczej, na polu elektrotechniki, elektroniki, automatyki i informatyki w danym środowisku, z drugiej zaś strony - wysłuchania ciekawych i przeglądowych referatów, przygotowanych przez wybitnych naukowców - przewodniczących Oddziałów i członków Zarządu Głównego, który niejednokrotnie zapraszają swoich współpracowników oraz doktorantów prezentujących najświeższe wyniki badań.

Od lat szczególny ton Seminarium nadaje Politechnika Śląska oraz Oddział Gliwicko-Opolski, który jest największym w Polsce (ponad 130 członków). Również i w tym roku grupa gliwicko-opolska była najliczniejsza: przew. ZG - prof. K. Kluszczyński, przew. Oddziału prof. M. Pasko, członek ZG - prof. A. Świerniak, członek ZG - prof. J. Hickiewicz, prodziekan prof. K. Macek-Kamińska, dr J. Krych i dr Z. Pilch oraz jako gość honorowy - prof. Józef Wojnarowski (przew. Polskiego Komitetu Teorii Maszyn i Mechanizmów przy Komitecie Budowy Maszyn PAN). Seminarium, któremu przewodniczył prof. K. Buczek, rozpoczęło się w Centrum Kongresowym Politechniki Rzeszowskiej wystąpieniami: prorektora prof. J. Potenckiego, dziekana Wydziału Elektrotechniki i Informatyki prof. J. Bajorka i dziekana Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa prof. M. Orkisz.

Szczególnym akcentem ze strony Politechniki Śląskiej był inauguracyjny wykład prof. J. Wojnarowskiego: "O Mikołaju Koperniku w rocznicę łącińskiego i polskiego wydania dzieła jego życia", a ze strony organizatorów - wykład prof. R. Dmytryshyna (prof. Politechniki Rzeszowskiej i Politechniki Lwowskiej): "Metoda Feussnera w elektrotechnice i informatyce".

Uczestnicy WZEE pod pomnikiem I. Łukasiewicza; w tle Centrum Kongresowe Politechniki Rzeszowskiej

Drugi dzień obrad toczył się prześlizniętym uzdrowisku Iwoniczu. Zaprezentowano 14 referatów obejmujących szeroką tematykę. Wykłady reprezentantów Politechniki Śląskiej dotyczyły modeli ewolucji populacji i ich stabilności (A. Świerniak, A. Pogoński i M. Kimmel) oraz elektromagnetycznego generatora drgań skrętnych (K. Kluszczyński, Z. Pilch, T. Trawiński i W. Burlikowski).

Podsumowanie Seminarium miało miejsce w miejscu naprawdę magicznym i mistycznym, wśród ikon z największej w Polsce kolekcji, skupionej na Zamku w Sanoku.

To dotknięcie minionego czasu i tak bezpośrednie zetknięcie z rezultatami mozolnego trudu mnichów "piszących" święte obrazy w klasztornym odosobnieniu - po wielu latach przygotowań i studiów pod okiem wymagającego Mistrza - pozwoliło wyciszyć umysły i uspokoić myśli. Może właśnie w takim stanie ducha w oddaleniu od hałasu i zgiełku, należy zasiadać do pisania kolejnej pracy na międzynarodową konferencję?

K. Kluszczyński

Z ŻYCIA CKI

● 6 maja br. odbyło się spotkanie dyrektora CKI - prof. Joachima Koziola z reprezentującym University of Manchester Institute of Science and Technology - prof. Andrzejem Płaskowskim oraz z przedstawicielem Politechniki Opolskiej dr. Mariuszem Rząsą. Celem spotkania była ocena możliwości powołania w CKI Ośrodka ds. Badań nad Tomografią Procesową.

● Na kolejnym roboczym spotkaniu pełnomocników rektorów Zespołu Szkół Wyższych z udziałem dyrektorów Centrum Kształcenia Inżynierów - w dniu 10 maja br. - omówiono bieżące problemy związane z działalnością administracyjną i gospodarczą na terenie kampusu. Wiele uwagi poświęcono doskonaleniu formuły spotkań i przekazywaniu informacji o ustaleniach zainteresowanym stronom, w szczególności Radzie Zespołu Szkół Wyższych oraz władzom rektorskim.

● 12 maja br. odbyły się - przy pięknej pogodzie - imprezy sportowe zorganizowane przez organizację AZS Politechniki Śląskiej, Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w Dniu Święta Sportu. Imprezy w tym roku były przeprowadzone nad zalewem w Rybniku-Chwałęcicach. Licznie zgromadzeni studenci brali udział w zawodach i grach sportowych. Do późnych godzin wieczornych odbywały się regaty na "jeziorze rybnickim". Dzień Sportu zaszczylił swą obecnością m.in. prezydent m. Rybnika - Adam Fudali, starosta rybnicki - Da-

Dzień Święta Sportu - turniej piłki nożnej

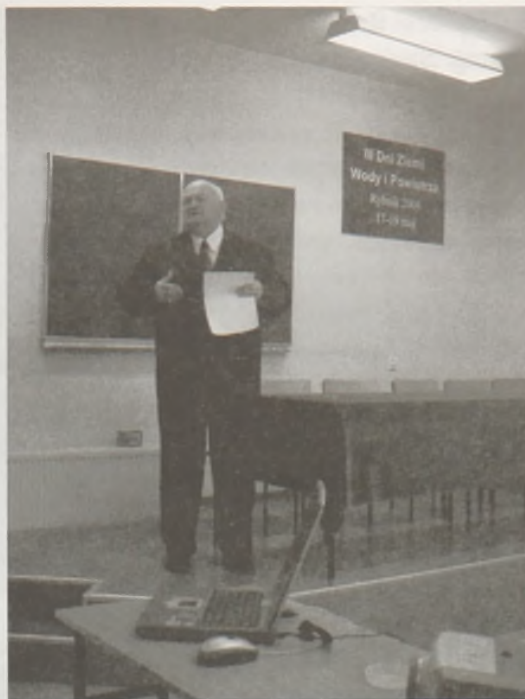
mian Mrowiec, przedstawiciele firm sponsorujących imprezy, władze Uczelni, a także liczy-

ne grono studentów z Uniwersytetu w Koblenz-Landau. Dzień Sportu w Rybniku nabrał zatem międzynarodowego charakteru.

● W dniach 13 i 14 maja br. odbyły się w Rybniku tradycyjne już, bo V Juwenalia. Niestety, tym razem pogoda nie dopisała. Deszcz i zimno znacząco wpłynęły na frekwencję studentów. Uroczyste otwarcie z udziałem prezydenta Adama Fudalego i JM Rektora Politechniki Śląskiej prof. Wojciecha Zielińskiego oraz władz uczelni Zespołu Szkół Wyższych odbyło się na rybnickim rynku. Prezydent - jak co roku - przekazał symboliczny klucz do bram miasta braci studenckiej, wyrażając przekonanie, że dobrze będzie zarządzać miastem w okresie Juwenaliów. W ramach swego święta studenci przygotowali bogaty program imprez, konkursów, występów zespołów muzycznych i kabaretowych.

● 13 i 14 maja br. w Istebnej odbyło się seminarium naukowe Studenckiego Koła Naukowego Energetyki Komunalnej, działającego na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki. W programie seminarium zaprezentowane zostały referaty studentów specjalności "energetyka komunalna" oraz studentów specjalności "inżynieria miejska" i "budowlano-architektoniczna". Seminarium miało charakter interdyscyplinarnej w ramach kierunków studiów prowadzonych w Centrum Kształcenia Inżynierów, a także w ramach uczelni działających na terenie kampusu w Rybniku, czego wyrazem jest udział w seminarium także studentów Politologii Uniwersytetu Śląskiego. Oprócz studentów uczestnikami seminarium byli: prof. Joachim Kozioł - opiekun specjalności i dyrektor CKI, dr Ewa Augustyniak-Ołpińska - opiekun koła naukowego i pełnomocnik dziekana Wydziału RIE ds. dydaktyki w CKI, doktorantka - mgr Sylwia Brzezicka oraz Pani Barbara Biadacz - specjalista ds. ochrony środowiska w Elektrowni "Rybnik". Sponsorami seminarium były firmy: "Ecol", Elektrownia "Rybnik", "Firesystem", "Stef-pol" oraz dziekan Wydziału RIE i dyrekcja Centrum Kształcenia Inżynierów.

● Znaczącym przedsięwzięciem na terenie kampusu były III Dni Ziemi, Wody i Powietrza, zorganizowane w dniach 17-19 maja br. przez Laboratorium Nowoczesnych Technologii Przemysłowych, którym kieruje dyrektor Cen-

Otwarcie III Dni Ziemi, Wody i Powietrza

trum, prof. Joachim Kozioł. Patronat nad imprezą objął prezydent miasta Rybnika - Adam Fudali. W pracach organizacyjnych obchodów Dni uczestniczyli - oprócz naszej uczelni: Fundacja Ekologiczna "Ekoterm-Silesia", Uniwersytet Trzeciego Wieku, Izba Przemysłowo-Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego oraz OPTI-ENERGY Centrum Doskonałości przy Instytucie Techniki Ciepłej Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Bogaty program obchodów obejmował m.in. wykłady i prelekcje, wystawy, prezentacje, referaty studentów kół naukowych oraz wycieczki - do zabytkowej kopalni "Ignacy" oraz oczyszczalni ścieków. Należy podkreślić, że w obchodach licznie uczestniczyła młodzież regionu rybnickiego - studenci i uczniowie szkół licealnych. III Dni Ziemi, Wody i Powietrza okazały się bardzo udaną, znakomicie przygotowaną imprezą.

● 19 maja br. w Urzędzie Miasta Rybnika odbyło się spotkanie, na którym omówiono problemy formalno-prawne i organizacyjne dotyczące działalności Politechniki Śląskiej, Uniwersytetu Śląskiego oraz Akademii Ekonomicznej w ramach Zespołu Szkół Wyższych. W spotkaniu uczestniczyli: mgr Jerzy Frelich - z-ca prezydenta miasta Rybnika, inż. Michał Śmigieński - przewodniczący Rady Miasta, dr Jan Czempas - pełnomocnik rektora AE,

dr Zbigniew Kadłubek - pełnomocnik rektora UŚ, mgr Stefan Makosz - dyrektor administracyjny CKI oraz Jan Podleśny - dyrektor Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej. J. Frelich poinformował zebranych, że Zarząd Miasta Rybnika przygotowuje nowe umowy z uczelniami, uwzględniające wymogi prawa unijnego,

Uroczystość wręczenia dyplomów

w miejsce istniejących dotychczas umów użyczenia.

● 19 maja br. w budynku Laboratorium Nowoczesnych Technologii Przemysłowych na terenie Zespołu Szkół Wyższych w Rybniku odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów absolwentom studiów inżynierskich specjalności "energetyka komunalna". 11 absolwentów tej specjalności otrzymało dyplomy z rąk dziekana Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki - prof. Michała Bodzka. W uroczystości udział wzięli: prodziekan Wydziału RIE - dr Joanna Surmacz-Górska, dyrektor CKI - prof. Joachim Kozioł oraz prof. Krystyna Konieczny z Instytutu Inżynierii Wody i Ścieków. Uroczystość uświetnił występ zespołu dziecięcego "Pod nutką" ze Szkoły Muzycznej w Rydułowcach.

● W maju br. w CKI odbyły się obrony prac dyplomowych studentów Wydziału Budownictwa. Swoich prac broniło 13 studentów, którzy zaliczyli egzamin z wynikiem pozytywnym. Komisji egzaminacyjnej przewodniczył dr Andrzej Mokrosz - prodziekan ds. studiów wieczorowych, a w komisji zasiadali m.in. prof. Wiesław Szumierz, prof. Jan Ślusarek, dr Antonina Żaba, dr Rudolf Maciejóńczyk, dr Walter Wuwer.

IGRY SIĘ UDAŁY!

Wspaniała atmosfera, niesamowite emocje, mnóstwo wrażeń, niepowtarzalne koncerty i występy, wiele konkursów ze wspaniałymi nagrodami, do tego niezła pogoda. To wszystko towarzyszyło tegorocznym Igrzyskom w Gliwicach.

Nasze obawy związane z pogodą podczas gliwickich juwenaliów, na szczęście nie znalazły odzwierciedlenia w rzeczywistości. W tym roku, chyba wyjątkowo, aura nie splątała figla organizatorom i studentom bawiącym się na "Igrach", co podkreślił nawet, podczas ceremonii wręczenia studentom klucza do bram miasta Rektor Politechniki Śląskiej profesor Wojciech Zieliński.

Tegoroczne gliwickie igraszki spełniły oczekiwania studen-

tów i okazały się najlepszą imprezą juwenaliową od wielu lat. Zaskakująco duża frekwencja towarzyszyła wszystkim najważniejszym imprezom igrowym, począwszy od "Plenerowej projekcji filmów", a skończywszy na ostatnim piątkowym koncercie "Piżamy Porno". Te wyjątkowe atrakcje, które organizatorzy przygotowali dla studentów Politechniki Śląskiej i w sumie nie tylko Politechniki, bo na imprezie bawili się również studenci z innych miast i uczelni oraz młodzież ze szkół średnich, przyciągnęły rzesze pozytywnie nastawionych na zabawę, chętnych wesołego spędzenia wolnego czasu studentów i sympatyków.

Już środowa (19 maja) "Projekcja filmów pod gwiazdami", ku zdumieniu wszystkich organizatorów, mimo opóźnienia z powodu problemów technicznych, odbyła się przy zaskakująco licznej publice. Plac pomiędzy akademikami "Ziemowit" i "Piast" pękał w szwach, a w powietrzu unosił się zapach grillowej atmosfery. Niespodzianką dla uczestników był "Nocny Teatr Ognia", który prezentował się między projekcjami. Niestety, czas, a raczej jego brak, nie pozwolił na wyświetlenie trzeciego filmu pt. "Ciało", za co organizatorzy serdecznie przeproszają. Mimo to studenci opuszczali miejsce projekcji w pozytywnych nastrojach, myśląc już o kolejnym dniu igrowej sielanki.

J. Katuszonek

Czwartek to już impreza na całego. Z każdą godziną na placu Krakowskim przybywało ludzi. Liczne konkursy i różnorakie pokazy sztuk walki i tańca przyciągały uwagę coraz to liczniejszej publiczności, a sprzyjała temu wspaniała pogoda. Ludzie chętnie przyglądali się kolejnym pokazom, a w międzyczasie korzystali z punktów gastronomicznych znajdujących się na placu Krakowskim. Zaskoczeniem i niespodzianką ze wszystkich pokazów sztuk walki okazał się pokaz brazylijskiej sztuki walki capoeiry, w wykonaniu katowickiej i gliwickiej "Grupy Magia". Ku zaskoczeniu widowni, "wojownicy" capoeiry zeszli ze sceny, by przeprowadzić swój pokaz na placu, wśród publiczności. Spotkało się to z dużym aplauzem publiczności. Po tych ekscytujących i często mrożących krew w żyłach występach, emocje nie zdążyły opaść, gdyż od razu na scenie pojawił się zespół Farben Lehre. Po koncercie miało miejsce oficjalne przekazanie klucza do bram miasta studentom, z udziałem prezydenta miasta prof. Zygmunta Frankiewicza i JM Rektora prof. Wojciecha Zielińskiego. Frekwencja osiągnęła zenit na koncercie "Kultu", kiedy to "Krakowski" wypełnił się po brzegi rozbawioną i podekscytowaną studencką bracią. Kazik i spółka nie zawiedli i zaprezentowali się ze swojej najlepszej strony. Wprowadzili ludzi w nastrój bliski

ekstazy, który utrzymywał się jeszcze długo po koncercie. Zanim opadły emocje wywołane koncertem "Kultu" i zanim opustoszał plac Krakowski, minęło sporo czasu. Ci, którym jeszcze było mało, a którzy postanowili maksymalnie wykorzystać okres Igrów, przenieśli się do gliwickich klubów i pubów, gdzie dla nieustrudzonych czwartkowymi szaleństwami studentów, zorganizowano imprezy w różnych klimatach.

Piątek rozpoczął się od "Korowodu Żakowskiego" z miasteczka studenckiego na plac Krakowski, który to korowód poprowadził nie kto inny jak Konjo. I tu studenci nie zawiedli. Nie dość, że licznie, to jeszcze wspaniale i oryginalnie ucharakteryzowani zjawili się na Korowodzie, za co zostali nagrodzeni. Od DS "Barbara", po remontowanej ulicy Łużyckiej, przeszła na plac Krakowski rozbawiona, wesoła i rozśpiewana, pozytywnie nastawiona do juwenaliowych "wygłupów" i szaleństw, grupa studentów Politechniki. Nawet Ci mieszkańcy akademików, którzy nie uczestniczyli w korowodzie, wyszli z akademików, by dopingować swoich trochę bardziej szalonych kolegów i koleżanki. Uczestnicy korowodu pozytywnie zaskoczyli wszystkich, nawet samych organizatorów, którzy nie spodziewali się takiej frekwencji oraz inwencji w tworzeniu żakowskich kreacji. Podobnie jak w czwartek, z każdą godziną igrowego szaleństwa impreza spotykała

się z coraz to większym zainteresowaniem. Studenci korzystali z dodatkowych atrakcji tj. bungee, tyrolka czy ścianka.

Po tej luźnej części Igrów przysłała pora na poprawienie humorów i nastrojów, czyli kabaret. Najpierw zaprezentował się częstochowski studencki kabaret "StuFKa". Dla większości nieznanymi i obcy, na pewno po występie utkwił w pamięci. Gdy na scenie pojawił się kabaret "Ani Mru Mru", plac Krakowski wyglądał już tak samo, jak na czwartkowym koncercie "Kultu". Frekwencja przeszła wszelkie oczekiwania. Chłopaki z "Ani Mru Mru" wprowadzili ludzi w nastrój, który utrzymał się już do końca imprezy, prezentując swoje najbardziej znane i lubiane skecze. Fala emocji nie opadła nawet na chwile ani na koncercie "Akurat", ani na koncercie "Piżamy Porno". Chyba wokalista Piżamy, Krzysztof Grabowski, miał sporo racji, mówiąc: "...jesteście najlepsi!!!". Na koniec wypadałoby pogratulować organizatorom za tak wspaniałe "IGRY 2004". Oby ta progresja jakościowa utrzymała się, wtedy za rok doczekamy się jeszcze lepszych, choć niełatwo to sobie wyobrazić, juwenaliów w Gliwicach.

Ł. Mizgalski

JUBILEUSZ 35-LECIA WYDZIAŁU IMIM

Wydział Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej obchodzi w bieżącym roku 35-lecie swojego istnienia.

Jubileusz stwarza okazję do refleksji i wspomnień związanych z genezą powstania Wydziału. Za jego załóżek można uznać stworzoną w 1966 roku w strukturach Wydziału Mechaniczno-Technologicznego Katedrę Metalurgii. Dzięki usilnym staraniom władz Politechniki Śląskiej, a także przedstawicieli przemysłu metalurgicznego, Zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 czerwca 1969 roku powołano Wydział Metalurgiczny, zlokalizowany w Katowicach. W strukturach nowo utworzonego Wydziału znajdowały się trzy katedry: Katedra Metalurgii, Katedra Materiałoznaw-

stwa i Technologii Materiałów oraz Katedra Stali, Stopów i Przeróbki Plastycznej. Obecnie w skład Wydziału wchodzi osiem katedr: Katedra Metalurgii, Katedra Modelowania Procesów i Inżynierii Medycznej, Katedra Elektrotechnologii, Katedra Energetyki Procesowej, Katedra Mechaniki Materiałów, Katedra Technologii Stopów Metali i Kompozytów, Katedra Nauki o Materiałach, Katedra Zarządzania Procesami Technologicznymi.

Studenci Wydziału kształceni są według nowoczesnych, gruntownie zmodernizowanych kierunków studiów, uwzględniających zarówno współczesny stan wiedzy, jak i kierunki ich rozwoju. W zakresie działalności dydaktycznej Wydział prowadził do chwili obecnej kształcenie studentów na trzech kierunkach, tj.: Inżynierii Materiałowej, Metalurgii oraz Zarządzania i Inżynierii Produkcji. W roku akademickim 2004/2005 zostanie uruchomiony kolejny kierunek studiów - Edukacja Techniczno-Informatyczna. W latach 2002 i 2003 kształcenie na kierunkach Inżynieria Materiałowa i Metalurgia poddane było ocenie przez komisje akredytacyjne: w pierwszym przypadku przez Komisję Akredytacyjną Uczelni Technicznych, w drugim przez Państwową Komisję Akredytacyjną. W obu przypadkach uzyskano pełną pięcioletnią akredytację, co świadczy o wysokim poziomie kształcenia na Wydziale. Do chwili obecnej mury Wydziału opuściło ponad 7000 inżynierów. Wypromowano ponad 65 doktorów habilitowanych i ponad 200 doktorów. Liczby te świadczą o tym, iż w zakresie kształcenia inżynierów metalurgii i inżynierii materiałowej Wydział odgrywa znaczącą rolę w wyższym szkolnictwie technicznym w kraju.

Wydział kultywuje stare tradycje akademickie i hutnicze, a od początku swojego istnienia sprawuje społeczny patronat nad Zabytkowym

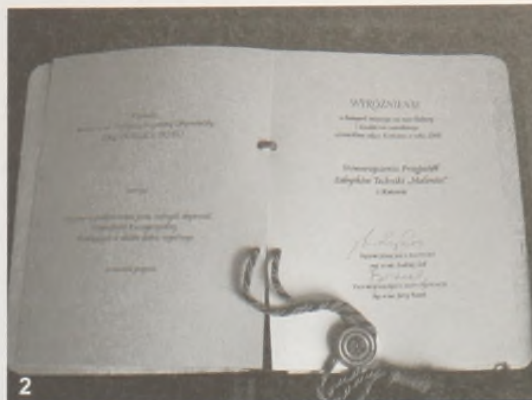

Zakładem Hutniczym w Maleńcu - w Zagłębiu Staropolskim.

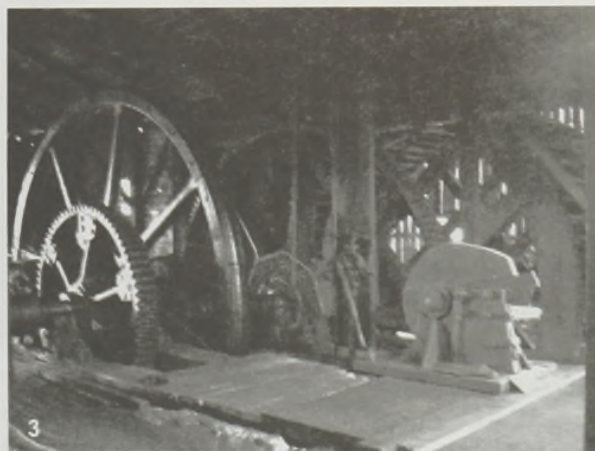
W ramach obchodów jubileuszowych zorganizowano m.in.:

- sesję naukową "Dziedzictwo przemysłowe elementem kształtowania świadomości narodowej"
- międzynarodową sesję studencką "Materiały i Technologie XXI wieku",
- seminarium naukowe "Nowe Technologie i Materiały w Metalurgii i Inżynierii Materiałowej".

W Sesji Naukowej pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich, prof. dr hab. Andrzeja Zolla, wzięli udział m.in. JM Rektor prof. dr hab. inż. Wojciech Zieliński, Przewodniczący Rady Fundacji "Pro Publico Bono" - prof. dr hab. Jerzy Buzek, Prezes Komitetu Dziedzictwa Przemysłowego TICCIH - dr Julian Kołodziej (fot. 1), przedstawiciele władz samorządowych województwa śląskiego i świętokrzyskiego, członkowie Kół Naukowych z AGH, Politechniki Częstochowskiej, Politechniki Gdańskiej, Politechniki Wrocławskiej i Politechniki Śląskiej, zajmujących się konserwacją i rekonstrukcją zabytków techniki. W czasie sesji wygłoszono 14 referatów, które dotyczyły takich zagadnień, jak: "Czy dziedzictwo może być powodem dumy narodowej" (Paweł JASKANIS, dyrektor muzeum - Pałac w Wilanowie), "Wartości zabytku techniki" (dr Waldemar AFFELT - Politechnika Gdańska), "Flotylla zabytkowych statków odrzańskich", "Problemy konserwacji aparatury i urządzeń technicznych" (MSKN "Ochrony zabytków techniki HP Nadbór", Politechnika Wrocławska), "Szlak zabytków techniki w województwie śląskim jako regionalny produkt turystyczny" (Wydział Promocji Regionu Śląski Urząd Marszałkowski, Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego), Zabytkowy Zespół Walcowni i Gwoździarni w Maleńcu (SKN "Fryszemia" - Politechnika Śląska), Zespół Wielkopiecowy w Starachowicach (KN Przetwórstwa Stopów i Materiałów Specjalnych "PROMAT" - AGH Kraków), Muzeum Staropolskiego Hutnictwa w Sielpi (KN "Piecowników" - Politechnika Częstochowska).

Sesja rozpoczęła się od uroczystego wręczenia przez prof. Jerzego Buzka dyplomu wyróżnienia w Konkursie Na Najlepszą Inicjatywę Obywatelską PRO PUBLICO BONO (fot. 2), uzyskanego przez Stowarzyszenie Przyjaciół Zabytków Techniki "MALENIEC" działające przy Wydziale. W imieniu Stowarzyszenia dyplom został odebrany przez panią Prezes - dr hab. inż. Teresę Lis, prof. Pol. Śl. Wyróżnienie zostało przyznane w kategorii inicjatyw na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego za realizację zadania "Rekonstrukcja i promocja Zabytkowego Zespołu Walcowni i Gwoździarni w Maleńcu" (fot. 3 - na zdjęciu układ napę-

dowy hali walcowni z dużego koła wodnego). Ten zabytkowy, ponad 200-letni zabytek techniki wyróżnia się zachowanym pełnym cyklem technologicznym walcowania blach i wytwarzania z nich narzędzi gospodarczych. Jest unikatowym w Europie obiektem zabytkowym. Systematyczna praca i ciągła opieka Politechniki Śląskiej oraz SPZT "Maleniec" sprawowana nad tym obiektem spowodowała, że zabytek został uratowany przed zniszczeniem. Zakład odzyskał dawną świetność i ma cechy "żywego muzeum". Działalność Wydziału oraz

4

Stowarzyszenia została również doceniona przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego przyznaniem pucharu (fot. 4). W roku obecnym organizowany jest kolejny, 35 wakacyjny obóz studencki przy Zabytkowym Zespole Walcowni i Gwoździarni w Maleńcu od 14 lipca do 10 sierpnia br, w czasie którego serdecznie wszystkich zapraszamy do Maleńca.

W dniu 7 maja br. odbyła się uroczysta akademia, w czasie której zostały m.in. wygłoszone referaty o historii metalurgii oraz inżynierii materiałowej na Wydziale (fot. 5). W akademii wzięli udział zarówno przedstawiciele władz uczelni jak i przemysłu. W trakcie uroczystości wręczone zostały odznaki "Zasłużony dla Politechniki Śląskiej", a ponadto zostały przyznane statuetki "Zasłużo-

5

6

ny dla Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii" prof. dr hab. inż. Adolfowi Maciejnemu oraz Prezydentowi Miasta Katowice Piotrowi Uszokowi.

Tradycyjnie, w ramach obchodów Dnia Hutnika, przedstawiciele (i przedstawicielki!) studentów zostali przyjęci w poczet braci hutniczej w czasie uroczystości z dawien dawna zwanej "Przemianki". Adeptki na hutnika musiały wykazać się znajomością rzemiosła (fot. 6) oraz umiejętnością picia tradycyjnego hutniczego napoju (kufla piwa).

7

W ramach jubileuszu 35-lecia Wydziału, 21 maja br. członkowie organizacji studenckich działających przy Wydziale IMiM zorganizowali pierwszą edycję turnieju "Dziekan Cup". W trakcie turnieju oprócz tradycyjnych konkurencji sportowych (siatkówka, piłka nożna i inne) zaproszono uczestników m.in. do rzucania i łapania surowego jajka (fot. 7), rzutu beretem, rzutu do puszek, prezentacje choreograficzne czy przeciąganie liny. Zawody rozegrane zostały w przyjaznej atmosferze, choć rywalizacja była bardzo zacięta. Ostatecznie w turnieju, zdobywając 32 pkt. zwyciężyło SKN "FRYSZERNIA" (fot. 8), przed "MILLENNIUM 2" - 28 pkt.,

ZSP - 24 pkt. i "EURO" - 15 pkt. Po rozegraniu turnieju studenci spotkali się w Klubie Studenckim "Wahadło", gdzie odbyło się podsumowanie imprezy oraz wręczenie ufundowanego przez Dziekana Wydziału pucharu.

T. Lis

JUBILEUSZ „DĄBROWIAKÓW”

To już 30 lat minęło od czasu, gdy Akademiczki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej "Dąbrowiaci" dał swój pierwszy występ, a dokładniej - miało to miejsce na otwarciu Igrów studenckich 18 maja 1974 roku. Pełnych 7 lat pracowali "Dąbrowiaci", by w listopadzie 1980 roku mogli wreszcie wyjechać za granice kraju i pokazać polską kulturę oraz polski folklor, a był to wyjazd do Nowosybirsk i Moskwy. Na kolejne wyjazdy za granice nie trzeba było długo czekać, bo już w 1982 roku Zespół wyjechał do Włoch i Watykanu ze swoim programem artystycznym. Przez następne lata "Dąbrowiaci" odbyli liczne tournée artystyczne po niemal wszystkich kontynentach. Najczęstsze koncerty zagraniczne odbywały się w ramach Międzynarodowych Festiwali Folklorystycznych.

Ciekawym akcentem w historii Zespołu było zaangażowanie ich w 1981 roku do wystawianej w katowickim Spodku "Tragedii Romantycznej". U boku znanych gwiazd naszego ekranu, takich jak Kalina Jędrusik, Daniel Olbrychski, Krzysztof Chamiec, Stanisław Niwiński, Bogusz Bilewski i inni, odtwarzali role w "Dziadach" Adama Mickiewicza i "Kordiana" Juliusza Słowackiego.

W 1989 roku przyszedł czas na podbój drugiej półkuli - zaczął się od Stanów Zjednoczonych, gdzie sukces okazał się tak znaczny, że zaowocował jeszcze dwukrotnym zaproszeniem do USA - w 1990 i 1994 roku. W 1991 roku "Dąbrowiaci" zaliczyli Puerto Rico, a w 1999 Brazylię, gdzie spotkali wyjątkowe zrozumienie naszych gorących oberków i mazurków.

W 1992 roku występowali w Izraelu, zaś w 2000 roku w Chinach.

W 2002 roku "Dąbrowiaci" występowali w Korei Południowej podczas Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej.

Obecnie jest to zespół jest wielopokoleniowy, w którym razem występują tancerze dorośli, młodzież, a nawet dzieci - także rodzice z dziećmi! Podczas koncertu jubileuszowego w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze zgromadzona publiczność miała okazję zobaczyć pokazy tańców regionalnych oraz wysłuchać pieśni ludowych z repertuaru Zespołu.

Na część I koncertu złożyły się etiudy tańców regionalnych oraz przyśpiewki: zagłębiowskie, rzeszowskie, opoczyńskie, lubelskie, sądeckie, beskidzkie, jak również zabawa dzieci z Lajkonikiem. W II części przeważał motyw tańców narodowych, począwszy od poloneza i mazura, tańczonych w kostiumach stylizowanych na epoki historyczne i Księstwo Warszawskie oraz staropolskie kontusze.

Kolejnym tańcem, wykonanym przez grupę młodszą, był żywiółowy i barwny krakowiak, zaś piątkę tańców narodowych zamykał kujawiak z oberkiem, prezentowany najpierw przez duet, a następnie rozwinięty w suicie kujawskiej i łowickiej.

Na finał, czyli na deser, zaprezentowano efektowne i kolorowe tańce śląskie, a wszystko okraszone piękną ludową muzyką w wykonaniu ponad dwudziestu muzyków.

Koncert był wykonany brawurowo; z pasją i temperamentem pokazano ducha i ideę polskości, tak żywo i głęboko tkwiące w folklorze i kulturze ludowej.

W obchodach 30-lecia działalności "Dąbrowiaków" uczestniczył JM Rektor prof. Wojciech Zieliński oraz jego dwaj poprzednicy: prof. Wilibald Winkler i prof. Bolesław Pochopień. Obecny był również Prorektor ds. Dydaktyki prof. Ryszard K. Wilk.

E. Czerwień, A. Rutkowska

PS. Migawki z jubileuszowego koncertu mogą Czytelnicy obejrzeć na drugiej stronie okładki.

EUROPEJSKIE STUDIA PODYPLOMOWE

W dniu 28 kwietnia br., a zatem na trzy dni przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, w sali konferencyjnej Wydziałowego Centrum Studiów Podyplomowych przy Wydziale Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej odbyła się **uroczystość wręczenia świadectw ukończenia Europejskich Studiów Podyplomowych** z zakresu programów strukturalnych Unii Europejskiej. Studia ukończyło 17 osób. A oto ich pełna lista absolwentów w kolejności alfabetycznej:

mgr Barbara Bachowska-Marcoll,
mgr inż. Tomasz Bacza,
dr inż. Joachim Bargiel,
mgr inż. Jolanta Gryczyńska,
mgr Magdalena Gwóźdź,
mgr Aleksandra Januskiewicz,
lek. med. Bartłomiej Kuczera,
mgr Szymon Lipka,
mgr Wojciech Lipka,
mgr inż. Małgorzata Lisiak,
mgr Adam Matusiewicz,
mgr inż. Andrzej Pochwał,
mgr Sławomir Porwisz,
mgr Katarzyna Shuheber,
mgr Sebastian Tiebler,
mgr inż. Bożena Twers,
mgr Andrzej Wołowicz.

Świadectwa ukończenia studiów wręczali: Prorektor ds. Dydaktyki Politechniki Śląskiej prof. Ryszard Wilk oraz Dziekan Wydziału prof. Leszek Blacha. W imieniu absolwentów słowa podziękowania za organizację tych bardzo potrzebnych studiów wygłosił wójt Gierałtów, a równocześnie adiunkt na Wydziale Elektrycznym, dr inż. Joachim Bargiel.

W uroczystości wręczenia dyplomów uczestniczyli: prezydent Siemianowic Śląskich mgr Zbigniew Paweł Szandar, prodziekan ds. studenckich Wydziału IMiM prof. Józef Śleziona, pełnomocnik Programu Promocji Górne-

go Śląska GZE S.A. mgr Barbara Ryszka, przedstawiciel Biura Regionalnego Województwa Śląskiego w Brukseli Cezary Błaszczak. Grono wykładowców reprezentowali: dr Józef Haber oraz Paweł Syrek - przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, specjalista w referacie ds. wyboru projektów Wydziału Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich. Prezydent Katowic Piotr Uszok nadesłał list, w którym przekazał gratulacje absolwentom I edycji studiów, podkre-

Przed chwilą wójt Gierałtów dr inż. J. Bargiel (pierwszy z lewej) otrzymał świadectwo ukończenia studiów z rąk Prorektora prof. R. Wilka (drugi z lewej) i Dziekana prof. L. Blachy (trzeci z lewej)

ślając fakt, iż w przededniu integracji Polski z Unią Europejską osoby profesjonalnie przygotowane do aktywnego współdziałania z instytucjami europejskimi są szansą na szybszy rozwój ekonomiczny oraz społeczny województwa śląskiego.

Po ceremonii wręczenia świadectw odbyły się prezentacje wyróżnionych prac dyplomowych. Jako pierwszy wystąpił skarbnik Urzędu Miasta w Pszczynie mgr Adam Matusiewicz, któ-

Skarbnik Pszczyny A. Matusiewicz prezentuje swą pracę dyplomową (w głębi mgr B. Ryszka)

Absolwenci ESP w holu Centrum (trzeci od lewej w pierwszym rzędzie Prorektor prof. R. Wilk)

ry zaprezentował pracę pt. "Przygotowanie do wykorzystania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej dla gmin poprzez uczestnictwo w programach przedakcesyjnych - na przykładzie miasta Pszczyna".

W swoim wystąpieniu wiele uwagi poświęcił przygotowaniom do wykorzystania funduszy unijnych, podając konkretne przykłady projektów zrealizowanych przez Urząd Miasta Pszczyna. Mgr Barbara Bachowska-Marcoll z Urzędu Miasta w Siemianowicach Śląskich w swojej pracy pt. "Pozyskiwanie środków unijnych na realizację projektów przez szkoły i organizacje pozarządowe jako element rozwoju miasta Siemianowice Śląskie" dokonała szczegółowego przeglądu możliwości korzystania przez te jednostki z funduszy strukturalnych oraz innych programów unijnych. Miłym akcentem kończącym jej wystąpienie były gratulacje i bukiet kwiatów, jakie autorka pracy otrzymała z rąk prezydenta Siemianowic. Ostatnim mówcą przed przerwą był Paweł Syrek, który omówił stan przygotowań Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego do przeprowadzenia konkursów oraz podał ich wstępne kalendarium i tematykę. W trakcie przerwy na kawę uczestnicy spotkania zrobili sobie wspólne zdjęcie w holu Centrum.

W drugiej części prezentacji mgr Katarzyna Shuheber z Telekomunikacji Polskiej S.A. przedstawiła efekty swej pracy pt. "Europejski Fundusz Społeczny narzędziem walki z bezrobociem". Dokonała analizy możliwości wyko-

rzystania funduszu do realizacji konkretnych projektów.

Wydziałowe Centrum Studiów Podyplomowych planuje organizację II edycji Europejskich Studiów Podyplomowych. Ich rozpoczęcie zaplanowano na wrzesień 2004 roku. Niebawem zostaną ogłoszone zapisy na te studia.

J. Barglik

GÓRNICY WKROCZYLI DO UNII

*Piotr Strzałkowski
prodziekan*

Wydział Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej uczcił jako pierwszy wstąpienie Polski do Unii Europejskiej, bowiem już w czwartek 29 kwietnia, Dziekan prof. K. Pobierz w otoczeniu Kolegium Dziekańskiego i Samorządu Studenckiego oraz licznie zgromadzonych nauczycieli akademickich i studentów naszego Wydziału uroczyście wciągnął na maszty znajdujące się na dziedzińcu przed wejściem głównym flagi: polską i unijną.

Wydaje się, że radość naszej społeczności akademickiej z faktu wstąpienia do Unii jest

Przy figurze patronki górników, św. Barbary, stoją od lewej: dyr. adm. P. Ziob, prodziekan P. Strzałkowski, dziekan K. Probierz, prodziekan S. Krzemień i prodziekan M. Kolarczyk

w pełni uzasadniona. W przypadku górnictwa jest tak z co najmniej trzech powodów:

1° Szacuje się, że w Unii Europejskiej poszerzonej o nowe państwa członkowskie **32 proc. energii wytwarzać się będzie z węgla**. Polskie zasoby węgla stanowiąc będą w tej sytuacji istotne rezerwy strategiczne. Wydobywać będziemy ponad 50% węgla pozyskiwanego przez wszystkie kraje Unii. Jest to tym korzystniejsze, że według prognoz wszystkich światowych instytucji energetycznych nastąpi znaczący wzrost zapotrzebowania (a tym samym zużycia) na węgiel kamienny do 2025 r. Wydobycie węgla kamiennego na świecie rośnie,

a prognozy mówią, że do 2010 roku zapotrzebowanie na węgiel kamienny wynosić będzie 5 mld ton (wielkość wydobycia wzrosła z 3,5 mld. ton w 2002 r. do 3,7 mld ton w 2003 r.). Ze względów bezpieczeństwa, do których Unia przywiązuje tak wielką wagę, odchodzić się będzie od energetyki jądrowej. Obecnie sądzi się, że zasoby gazu ziemnego i ropy naftowej są o wiele mniejsze niż uważano wcześniej. W tej sytuacji musiałyby nastąpić wzrost cen na te surowce, czyniąc węgiel jeszcze atrakcyjniejszym ekonomicznie.

2° **Ceny węgla kamiennego osiągnęły ostatnio rekordową wysokość**. W połowie października 2003 r. cena węgla wynosiła **61 USD za tonę**. Bardzo wysokie stawki frachtowe oraz kursy walut Australii, Kanady i RPA mogą spowodować, że bardziej będzie się opłacało sprzedawać węgiel pochodzący z tych krajów na rynkach innych niż europejskie.

3° Górnictwo eksploatuje wiele kopalni użytecznych, w tym także surowce skalne. Bez tych surowców nie będzie możliwa działalność budownictwa lądowego, podziemnego oraz dróg i autostrad. Dostosowanie infrastruktury dróg Polski do wymogów Unii Europejskiej

stwarza konieczność budowy wysokiej klasy autostrad, co pozwala sądzić, że łączne **zapotrzebowanie na surowce skalne wyniesie 400 mln ton (7 razy więcej niż obecnie)**.

Nauka i praktyka w zakresie górnictwa stoi w Polsce na najwyższym światowym poziomie. Dlatego wydaje się, że właśnie górnictwo może stać się naszym atutem w Unii, tym bardziej, że zapotrzebowanie na wszelkie surowce stale rośnie, a inne kraje europejskie nie rozwijały w ostatnich latach górnictwa. Daje to nam wielką szansę, oby jej tylko nie zmarnowano.

Kolegium Dziekańskie i przedstawiciele Samorządu Studenckiego na tle flag: polskiej i unijnej przygotowanych do wciągnięcia na maszty.

SZKOLENIE WIETNAMSKICH INŻYNIERÓW

Już po raz trzeci Wydział Górnictwa i Geologii zorganizował kurs podyplomowy z zakresu nowoczesnego górnictwa dla kierownictwa i kadry

Przemówienie Dziekana K. Probierza; od lewej siedzą: Senator B. Drzęźła, Prorektor M. Dolipski, JM Rektor W. Zieliński, prof. M. Chudek

inżynieryjno-technicznej kopalń węgla kamiennego z Wietnamu, z Korporacji Vinacoal.

W trakcie kursu 30 słuchacze miało możliwość zapoznania się z tematyką związaną z następującymi zagadnieniami: właściwym rozpoznaniem geologicznym, ekonomicznie efektywnym i bezpiecznym wydobywaniem kopaliny, wentylacją kopalń i zwalczaniem zagrożeń pożarowych i wybuchowych, projektowaniem kopalń, budownictwem podziemnym, mecha-

JM Rektor W. Zieliński wręcza uczestnikom zaświadczenia o ukończeniu kursu

nizacją górnictwa i transportem podziemnym oraz organizacją produkcji górniczej. Słuchacze odbyli również zajęcia wyjazdowe w kopalniach węgla kamiennego i fabrykach maszyn górniczych. Po pięciu tygodniach wykładów oraz zajęć praktycznych otrzymali świadectwa ukończenia kursu.

Uroczystość odbyła się w dniu 21 maja (piątek), o godz. 12 w sali posiedzeń Rady Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, przy ul. Akademickiej 2 w Gliwicach. Na uroczystości, która była dobrą okazją do promocji polskiej nauki i techniki górniczej, obecni byli m.in.: JM Rektor prof. dr hab. inż. Wojciech Zieliński, Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem prof. dr hab. inż. Marian Dolipski (Dziekan Wydziału w latach 1996-2002), byli Dziekani Wydziału: prof. dr hab. inż. Bernard Drzęźła dr h.c., Senator RP i prof. zw. dr hab. inż. Mirosław Chudek dr h.c., mgr inż. Eugeniusz Postolski Wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego.

Zebranych powitał Dziekan Wydziału prof. K. Probierz, który przedstawił historię współpracy Korporacji Vinacoal i Wydziału.

Rektor prof. W. Zieliński w krótkim wystąpieniu podkreślił wysoką pozycję Politechniki Śląskiej wśród uczelni technicznych oraz wskazał na ważną rolę naszego Wydziału, na którym wypracowano ideę górnictwa zrównoważonego rozwoju. Zarówno Pan Rektor, jak też Dziekan prof. K. Probierz nie kryli w swych wystąpieniach radości z dobrze rozwijającej się współpracy pomiędzy Koncernem Vinacoal i Po-

litechniką Śląską. Wskazali na znaczenie współpracy i korzyści dwustronne z niej płynące. Dziekani Seniorzy: prof. B. Drzęźła i prof. M. Chudek w swych wystąpieniach wspominali absolwentów pochodzących z Wietnamu jako ludzi o wybitnych zdolnościach. Szczególnie ciepło wspominali oni Pana Van Kiena, Prezesa Vinacoal.

Prof. B. Drzęźła jako Senator RP przedstawił interesujące dane odnośnie do liczby studentów zagranicznych studiujących w Polsce. Prof. M. Chudek wskazał na dalsze kierunki współpracy w zakresie górnictwa pomiędzy naszymi krajami. Pan mgr inż. Eugeniusz Postolski, wiceprezes

Podziękowanie przewodniczącego grupy kursu podyplomowego

Wyższego Urzędu Górniczego, stwierdził, że również nasze władze górnicze współpracują z resortem węglowym Wietnamu.

Słuchacze otrzymali świadectwa ukończenia kursu z rąk JM Rektora i Dziekana prof. K. Probierza. Następnie uczczono ich sukces lampką szampana i wspólnym zdjęciem. Później był pożegnalny obiad i szczerze zapewnienia o wzajemnej przyjaźni. Nasza uroczystość została zauważona również przez "Dziennik Zachodni" w artykule pod olbrzymim nagłówkiem "Politechnika podbija Azję" - oczywiście z Wydziałem Górnictwa i Geologii na czele.

P. Strzałkowski

GEOTURYŚCI

OSTRO POD WIATR czyli relacja z I bałtyckiego rejsu Studenckiego Koła Naukowego "Geoturysta"

Jacek Nowak, Borys Borówka

W dniach od 24 kwietnia do 1 maja br. odbył się I rejs Studenckiego Koła Naukowego "Geoturysta", działającego na Wydziale Górnictwa i Geologii. Było to bardzo ciekawe i pouczające doświadczenie dla uczestników. Zarówno studenci, jak i płynący z nimi pracownicy naukowcy mogli na własnej skórze doświadczyć tego, o czym w teorii dyskutują na zajęciach z geoturystyki.

Przygotowaniem rejsu zajmowali się w głównej mierze studenci, tak więc dla nas rejs zaczął się gdy 24 kwietnia o świcie zameldowaliśmy się w porcie Ośrodka Żeglarskiego w Trzebieży. Po

rozlokowaniu się na jachcie i krótkim szkoleniu, w sobotnie popołudnie nasza załoga wypłynęła z portu jachtowego na wody Zalewu Szczecińskiego. Choć wiatr nie był zbyt silny, a fale łagodne, już niektórzy z nas z nas (wśród nich i autor niniejszego tekstu) przekonali się, że Neptunowi od szczerów lądowych należy się ofiara z ostatnio spożytych pokarmów.

Po tych pierwszych doświadczeniach pozostała jeszcze krótka wizyta w punkcie kontroli granicznej i mogliśmy wypłynąć na szerokie wody Morza Bałtyckiego. Tam okazało się, że to, co przeżyliśmy na wodach zalewu, to była ledwie przygrywka, a prawdziwa przygoda zaczyna się dopiero teraz.

W naszej ośmioosobowej załodze było dwóch żeglarzy z doświadczeniem morskim oraz jedna osoba, która pływała po Mazurach. Resztę stanowiły osoby bez doświadczenia, więc wszystko było dla nas nowym, ciekawym przeżyciem: stawianie żagli, sterowanie, gotowanie posiłków w kambuzie (jachtowej kuchni), zwłaszcza przy dużej fali, spanie w kojach, a nawet załatwianie

Członkowie rejsu na jachcie w Trzebieży

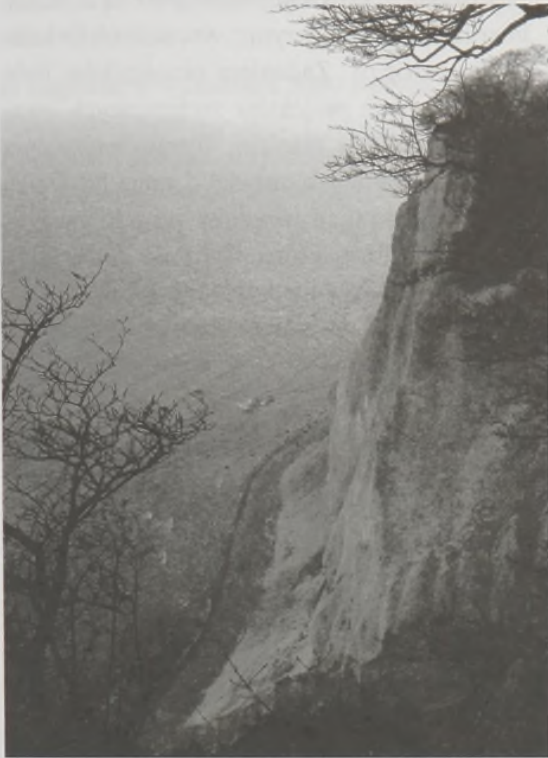
swoich potrzeb w jachtowej toalecie. Najprostsze czynności okazują się trudne, gdy brak solidnego podparcia dla stóp.

Pierwszym celem naszej wyprawy była wyspa Møn w Danii. Niedługo po wypłynięciu okazało się niestety, że wiatry nam nie sprzyjają, przestało dmuchać, a gdy brak wiatru w żaglach, to czas strasznie się dłuży.

Doba na jachcie nie dzieli się na godziny, lecz na wachty. Ponieważ płynie się cały czas, zawsze musi być ktoś, kto pilnuje żagli, czuwa, by nie zboczyć z obranego kursu, nie zderzyć się z jakimś statkiem... Jeśli ciągle coś się dzieje, cztery godziny mijają bardzo szybko, chociaż czasami mogą ciągnąć się w nieskończoność...

Pomimo niesprzyjających wiatrów minęliśmy klifowe wybrzeże Rugii, a później mocniej powiało, co pozwoliło nam dopłynąć do wyspy Møn. Kiedy wpływaliśmy do portu okazało się, że jesteśmy jedynym jachtem - sezon dopiero się rozpoczynał. Później dopłynął jeszcze jeden jacht z Polski oraz dwa niemieckie. Po zacumowaniu ochoczo wyskoczyliśmy na brzeg, miło było znów poczuć twardy grunt pod stopami.

Następnego dnia wyruszyliśmy w pieszą wyprawę na kredowe klify, które widzieliśmy już z morza dnia poprzedniego. Po kilkukilometrowym marszu dotarliśmy do urwistego wybrzeża. Klify osią-

Wyspa Møn, widok z klifu

gają tam kilkadziesiąt metrów wysokości, zbudowane są z kredy, przeławiczonej ciemnymi bułami krzemionkami. Kiedy erozja morska niszczy brzeg materiał węglanowy jest wypłukiwany, zaś odporne krzemienie pozostają u podnóża klifu. Ze szczytu klifu wygląda to tak, jakby nad samym brzegiem biegła asfaltowa autostrada.

Po powrocie rozpoczęliśmy przygotowania do dalszej podróży. Wyszliśmy w morze, wiatr stawał się coraz silniejszy, fala coraz większa, a do tego wiało dokładnie od strony Bornholmu. Trzeba było płynąć pod wiatr, czyli jak mówią żeglarze "piłować". Większa część morza jest wolna od statków, ale gdy zbliża się do szlaków żeglugowych trzeba zachować szczególną ostrożność. Spotkanie z tankowcem, masowcem czy innym olbrzymem byłoby dla naszego 14-metrowego jachtu niemiłym doświadczeniem. My przecinaliśmy szlaki wielokrotnie, czasami w nocy widzieliśmy wokół siebie światła kilku mijających nas statków. I choć jako żaglowiec mieliśmy pierwszeństwo, woleliśmy schodzić im z drogi - wiadomo, że duży może więcej...

Pogoda dawała nam się mocno we znaki (zwłaszcza tym bez doświadczenia żeglarskiego), więc na kilka godzin zawinęliśmy do portu w Treleborgu (Szwecja). W czasie, gdy załoga dochodziła do siebie, nasz kapitan dokonał z miejscowym rybakiem wymiany: 6 piw marki "Tyskie" na wiadro dorszy, z których następnego dnia mieliśmy wspañałą kolację.

Czas nieubłaganie uciekał, więc mimo niesprzyjającej pogody wyruszyliśmy w dalszą drogę. Niestety nie udało nam się dopłynąć do północnego krańca Bornholmu i wysepki Christianso, zawinęliśmy jedynie do portu w Ronne - największym miście na wyspie. Skalisty charakter wyspy widoczny jest zarówno w głębi lądu, jak i na wybrzeżu. Bornholm w większości zbudowany jest ze skał krystalicznych (granitoidów i gnejsów) należących do górnego proterozoiku. W części południowo-zachodniej, w rowie tektonicznym, występują skały paleozoiczne (Cm, O i S). Oczywiście, jak na geoturystów przystało, nie omieszkaliśmy pobrać próbek skał do badań naukowych i ćwiczeń laboratoryjnych.

Dalsza żegluga oznaczałaby, że nie zdążymy na czas oddać jachtu, a czekała na niego kolejna załoga. W ostatnim dniu kwietnia zwiedziliśmy jeszcze port oraz miasto i w samo południe wyruszyliśmy w drogę powrotną. Tym razem wiatr wiał nam w plecy, więc już po kilkunastu godzinach zbliżyliśmy się do Świnoujścia. Około północy widzieliśmy nawet sztuczne ognie - gdzieś

świętowano rozszerzenie Unii Europejskiej. Wypłynęliśmy z Polski, a wpływaliśmy do zjednoczonej Europy. Nawet na punkcie kontroli granicznej nie bardzo wiedzieli, czy należy nas kontrolować...

Jeszcze tylko porządki na jachcie, przekazanie go następnej załodze i droga powrotna do domu, do codziennych obowiązków. Wracaliśmy z rejsu bogatsi o niezapomniane wrażenia, o nowe doświadczenia, z mocnym postanowieniem, że nie był to nasz ostatni rejs.

GODNE ODNOTOWANIA

■ Nagroda dla studentów architektury

Od siedmiu lat miesięcznik "ARCHITEKTURA-murator" organizuje Konkurs Studencki. Konkurs jest skierowany do studentów wydziałów architektury, architektury krajobrazu oraz studentów wydziałów architektury wnętrz i wzornictwa przemysłowego (form przemysłowych) państwowych i prywatnych szkół architektonicznych i wzorniczych w Polsce. Jurorami są znani polscy architekci i projektanci mający osiągnięcia w swojej profesji oraz Redaktor Naczelny miesięcznika. Do tej pory w Konkursie wzięło udział blisko 1000 studentów ze wszystkich szkół projektowych w Polsce.

Temat konkursu, inny w każdej edycji, zawsze dotyczy miasta i form architektonicznych wpisanych w jego kontekst. Pierwsza edycja, rozstrzygnięta w 1998 roku nosiła tytuł "Kontenery na segregowane śmieci". Druga edycja pod hasłem "Na czym można usiąść w mieście?" była ogromnym sukcesem. Na konkurs nadesłano ponad 250 projektów. Trzecia edycja z 2000 roku "Jak odmierzać czas w mieście?" przyniosła wiele oryginalnych rozwiązań. Na edycję "Plac zabaw w mieście" nadesłano ponad siedemdziesiąt prac. "Punkt widokowy w mieście" - temat rozstrzygnięty w 2002 roku podczas piątej edycji, zainspirował studentów do spojrzenia na swoje miasto w inny, bardziej niekonwencjonalny sposób. Szósta, zeszłoroczna edycja pod tytułem "Brama do miasta" rozstrzygnięta została 10 kwietnia 2003 roku. Spośród ponad 280 projektów jurorzy - młodzi polscy architekci i projektanci - wybrali siedmiu laureatów.

Organizatorzy propagują konkurs nie tylko na łamach miesięcznika, ale także na uczelniach, we współpracy z dziekanami poszczególnych

wydziałów. Dlatego na wielu z nich temat konkursowy proponowany jest przez wykładowców jako temat projektu semestralnego. Dzięki temu Konkurs wpisuje się w program nauczania na wyższych uczelniach projektowych. 7 edycja Konkursu, tym razem pod hasłem "Miasto i historia", została ogłoszona w listopadzie 2003 roku na łamach miesięcznika "ARCHITEKTURA-murator" oraz na stronach internetowych magazynu: www.architektura-murator.pl. Zadaniem uczestników było przygotowanie projektów zwracających uwagę na historię w mieście. Termin nadsyłania prac konkursowych upłynął 5 maja br. Dzień przed ogłoszeniem wyników zebrało się profesjonalne jury, które wyłoniło laureatów. W tym roku jury obradowało w składzie:

Jan Kubec, architekt, Wydział Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach - sędzia,

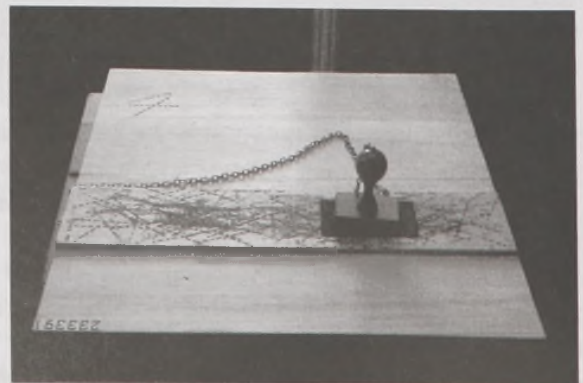
Ada Kwiatkowska, architekt, Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej - sędzia referent,

Jacek Popek, projektant, Wydział Architektury Wnętrz i Wzornictwa ASP w Gdańsku - sędzia,

Ewa P. Porębska, architekt, Redaktor Naczelny "ARCHITEKTURY-murator" - sędzia,

Michał Stefanowski, projektant, Wydział Wzornictwa Przemysłowego ASP w Warszawie - sędzia.

Na konkurs wpłynęło blisko 300 projektów. Jury oceniało adekwatność zastosowanych

środków wyrazu do założeń projektowych. Brało pod uwagę czytelność, siłę wyrazu bądź dyskrecję rozwiązania oraz jego dostosowanie do wybranej sytuacji w konkretnym mieście.

I nagrodę oraz kwotę 7500 złotych jury przyznało studentom z Warszawy - Magdalenie Piwowar i Grzegorzowi Piątkowi - za przywrócenie miastu utraconych elementów - neonów, które żyją jeszcze w pamięci mieszkańców. Stanowiły one charakterystyczny emblemat śródmieścia Warszawy. We wrażliwy sposób autorzy znaleźli odpowiednie miejsce do ich ekspozycji. Jury doceniło także spójność projektu od skali architektonicznej do skali urbanistycznej. Uwagę zwrócił również wysoki poziom warsztatu.

II nagrodę w wysokości 3000 złotych zdobyli studenci z Gliwic - Katarzyna Furgalińska i Michał Lisiński. Jury doceniło umiejętność niekonwencjonalnego pokazania niebezpieczeństwa utraty poczucia ciągłości tradycji miejsca. Zasłonięcie i wykreślenie budynków zagrożonych wyburzeniem, jako jednorazowa akcja stanowić by mogło apel do sumienia mieszkańców i władz miasta.

Jury przyznało również trzy wyróżnienia reprezentantom Politechnik: Poznańskiej, Warszawskiej i Łódzkiej.

Wystawa wyróżnionych prac odbyła się w dniach 11-13 maja br. w Forcie Legionów w Warszawie.

Red.

(na podstawie materiałów organizatorów)

Fot. z materiałów organizatorów

■ Rektorskie granty habilitacyjne

W dniu 27 maja br. w Rektoracie miało miejsce uroczyste wręczenie dyplomów przyznania rektorskich grantów habilitacyjnych, które prowadził Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem, prof. dr hab. inż. Marian Dolipski.

W swoim wystąpieniu Prorektor podkreślił wagę, jaką Uczelnia przywiązuje do podwyższania poziomu naukowego kadry nauczycieli akademickich, upatrując w tym procesie główny środek podwyższania jakości kształcenia i poziomu Uczelni. Wyraził też nadzieję, że przyznane granty zaowocują skutecznym przeprowadzeniem przewodów habilitacyjnych.

Dyplom grantu odbiera z rąk prorektora Mariana Dolipskiego dr inż. Anna Timofiejczuk

Rektorskie granty habilitacyjne w wysokości 20 tys. zł otrzymało - drogą konkursu ofert - 18 adiunktów (w kolejności listy rankingowej):

dr inż. Aleksander KOWAL - RG,
 dr inż. Dariusz KANIA - RAu,
 dr inż. Kazimierz MIŚKIEWICZ - RG,
 dr inż. Witold BIAŁY - ROZ,
 dr inż. Aleksander UBYSZ - RT,
 dr inż. Roman ROGOZIŃSKI - RMF,
 dr inż. Waldemar HOŁUBOWSKI - RMF,
 dr inż. Marian KAMPIK - RE,
 dr inż. Janusz WÓJCIK - RCh,
 dr inż. Anna TIMOFIEJCZUK - RMT,
 dr inż. Zbigniew PASZENDA - RMT,
 dr inż. Stanisław KUCYPERA - RIE,
 dr inż. Zbigniew ŻUREK - RT,
 dr inż. Marian SMOLIK - RCh,
 dr inż. Walter WUWER - RB,
 dr inż. Eugeniusz BARON - RB,
 dr inż. Henryk PALUS - RAu,
 dr inż. Ireneusz SZCZYGIEŁ - RIE.

Red.

■ Zasługi dla Politechniki Śląskiej

25 maja br. odbyło się wręczenie Odznak "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej", które JM Rektor przyznał decyzją z 25 marca br. Odznaki otrzymali niżej wymienieni pracownicy:

dr inż. Piotr BAŃKA
 Danuta BERNACZEK
 Grażyna CHOINA

Joanna GŁAŻEWSKA
 dr Ryszard HNATKÓW
 Bożena JANICZEK
 Alicja KIELBOWICZ
 dr inż. Andrzej KOSZOREK
 Krystyna KORZUSZEK
 dr inż. Stanisław KUCYPERA
 Władysław LIPIAN
 Helena LUPIERZ
 dr inż. Piotr ŁOBODA
 inż. Władysław MARCHACZ
 mgr inż. Ewa MIANOWSKA
 Maria MICHALSKA
 Dorota NAZARKIEWICZ
 dr inż. Zdzisław NIEDZIELA
 mgr inż. Barbara PAKLEZA
 dr inż. Joanna POLAŃSKA
 mgr Krystyna PRĘDA
 dr inż. Jan RUBIN
 mgr inż. Barbara RUBIŃSKA-JONCZY
 dr inż. Stefan SENCZYNA
 Barbara SERAFIN
 dr inż. Marek SMOLIK
 mgr Małgorzata SOŁTYŃSKA-RAJ
 dr inż. Michał STROZIK
 dr inż. Marek SZADKOWSKI
 dr inż. Wojciech SZCZEPANKIEWICZ
 Wiesława ŚREDNIAWA
 Elżbieta WARZOCHA
 dr inż. Jerzy WIDENKA
 dr inż. Franciszek WITOS
 dr inż. Bogdan WYSOGLĄD
 mgr inż. arch. Henryk ZUBEL
 Grażyna ŻUKIEWICZ

Oprócz wyżej wymienionych odznaki otrzymali pracownicy Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii, którym wręczono je 6 maja br., w trakcie obchodów 35-lecia Wydziału:

inż. Barbara BORYCZKA
 Halina GUCA
 dr hab. inż. Teresa LIS, prof. nzw. w PŚI.
 mgr inż. Józef STEINDOR
 dr hab. inż. Andrzej WYCIŚLIK, prof. nzw. w PŚI.

Serdeczne gratulacje!

■ Międzynarodowe kursy naukowe

Prorektor ds. Dydaktyki prof. Ryszard K. Wilk oraz Dziekan Wydziału Mechanicznego Technologicznego prof. Leszek A. Dobrzański objęli patronat honorowy nad organizowanym po

raz siódmym przez Stowarzyszenie Studentów BEST Gliwice na Politechnice Śląskiej Międzynarodowym Kursie Naukowym (Summer Course). "Sell yourself! The best ways for manage and create public relations", bo taką nazwę nosi kurs odbędzie się w dniach 4 -17 lipca 2004 r. Część dydaktyczna tego rocznego kursu obejmuje kwestie szeroko rozumianego zarządzania firmą oraz związanego z tym kreowania dobrego wizerunku. Uczestnicy - 20 studentów z europejskich uczelni technicznych - zdobędą wiedzę teoretyczną na temat zarządzania, logistyki oraz public relations. Będą również mieli okazję na praktyczne zastosowanie nowo zdobytej wiedzy podczas zajęć laboratoryjnych, warsztatów oraz szkoleń tematycznie związanych z przeprowadzonymi wykładami. Komitet naukowy stanowią m.in. pracownicy naukowcy Wydziału Mechanicznego Technologicznego: prof. Bożena Skołud, dr inż. Damian Krenczyk, dr inż. Anna Dobrzańska oraz mgr inż. Aleksandra Zientek.

*S. Besz
BEST*

Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej w działaniu

■ Stypendia dla studentów budownictwa

Zarząd Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Budownictwa na swym zebraniu w dniu 14 maja br. rozpatrzył podania studentów o udzielenie pomocy materialnej.

Uchwałą Zarządu przyznane zostało studentowi III roku studiów p. Tomaszowi BANASIOWI, odbywającemu praktykę w ramach programów Unii Europejskiej Sokrates-Erasmus w Politechnico di Torino we Włoszech, stypendium w wysokości 1.900 zł.

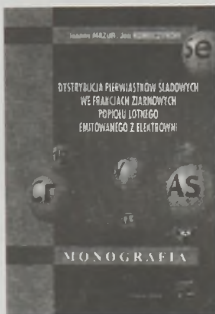
Warto w tym miejscu podkreślić, że w roku akademickim 2001/2002 p. Tomasz Banaś był laureatem nagrody I stopnia ufundowanej przez Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Budownictwa dla wyróżniających się w nauce studentów I roku studiów.

Na tym samym zebraniu Zarząd Stowarzyszenia przyznał studentowi II roku studiów Wydziału Budownictwa p. Marcinowi KIEŁTYCE stypendium w wysokości 600 zł za osiągnięcia w nauce i sporcie. Pan M. Kiełtyka jest uczestnikiem cyklu Maratonów Rowerowych odbywających się w najpiękniejszych regionach naszego kraju.

S. Mercik

Wydawnictwo Politechniki Śląskiej prezentuje

Joanna Mazur, Jan Koniecznyński
DYSTRYBUCJA PIERWIĄTKÓW
ŚLADOWYCH WE FRAKCJACH
ZIARNOWYCH POPIOŁU LOTNEGO
EMITOWANEGO Z ELEKTROWNI
Wyd. I., 2004, 16 zł, s. 118

W monografii opisano badania pomiarów zapylenia przy użyciu impaktora kaskadowego w siedmiu obiektach: Elektrowni "Bełchatów" S.A., Elektrowni "Jaworzno III", Elektrowni "Kozienice" S.A., Elektrociepłowni "Kraków" S.A., Elektrowni "Łagisza" S.A., Elektrowni "Rybnik" S.A. i Elektrowni "Siersza" S.A. w Trzebini. Badając pobrane próbki zmierzono skład ziarnowy pyłu emitowanego z tych obiektów, a także oznaczono przy użyciu metody PIXE/RBS stężenia pierwiastków śladowych zawartych w wydzielonych frakcjach pyłu.

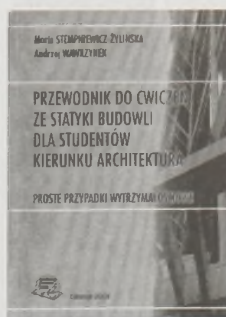
Na tej podstawie określono masowe udziały poszczególnych frakcji pyłu, a także masowe udziały pierwiastków śladowych. Wyznaczono również stopień wzbogacenia pierwiastków śladowych w poszczególnych frakcjach pyłu, wyrażony jako iloraz stężenia danego pierwiastka we frakcji i stężenia tego pierwiastka w całkowitym pyłe emitowanym. Przedstawiono wartości wskaźników emisji pyłu emitowa-

nego podczas spalania węgla kamiennego (dla trzech obiektów) i węgla brunatnego (dla Elektrowni "Bełchatów"). Przedstawiono również wartości wskaźników emisji pierwiastków śladowych: As, Br, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sr, Ti, V, Zn, Zr oraz Fe podczas spalania węgla kamiennego i brunatnego, obliczone na podstawie przeprowadzonych pomiarów i analiz.

Maria Stempniewicz-Żylińska, Andrzej Wawrzynek

PRZEWODNIK DO ĆWICZEŃ ZE
STATYKI BUDOWLI DLA STUDENTÓW
KIERUNKU ARCHITEKTURA.

Proste przypadki wytrzymałościowe
Wyd. I., 2004, 10 zł, s. 77

W podręczniku przedstawiono zagadnienia wytrzymałości materiałów, a w szczególności zasady wymiarowania belek i ram dla podstawowych przypadków wytrzymałościowych.

Każdy rozdział poświęcony pojedynczemu przypadkowi

wytrzymałościowemu składa się z:

- krótkiego wstępu teoretycznego,
- szczegółowego rozwiązania kilku zadań
- zadań do samodzielnego rozwiązania wraz z odpowiedziami

Podręcznik jest przede wszystkim materiałem pomocniczym do ćwiczeń prowadzonych na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej dla studentów semestru drugiego i trzeciego, słuchaczy przedmiotu Statyka budowli.

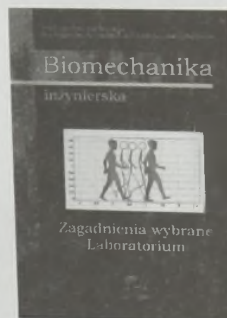
Dagmara Tejszerska, Eugeniusz Świtoński (Red.)

BIOMECHANIKA INŻYNIERSKA.

ZAGADNIENIA WYBRANE.

LABORATORIUM

Wyd. I., 2004, 20 zł, s. 172

Książka skierowana jest do młodych pracowników oraz studentów uczelni technicznych, akademii wychowania fizycznego i uczelni medycznych, które specjalizują się w zakresie bioinżynierii. Autorzy książki, pracownicy Zakładu Mechaniki Ogólnej i Biomechaniki

w Katedrze Mechaniki Stosowanej Politechniki Śląskiej, szczególny nacisk położyli na aspekty związane z zastosowaniem praw mechaniki w badaniach organizmu człowieka.

Tematyka książki obejmuje:

- modelowanie matematyczne narządu ruchu,
- badania doświadczalne lokomocji i manipulacji,
- wyznaczanie parametrów sprawnościowych w różnych dyscyplinach sportowych,
- badania doświadczalne własności biomechanicznych tkanek organizmu żywego.

W grupie zagadnień związanych z modelowaniem matematycznym omówiono metody modelowania obciążeń kręgosłupa oraz dynamiki narządu ruchu przy wykorzystaniu programów MATLAB i ANSYS.

Badania doświadczalne obejmują ćwiczenia na platformie Kistlera umożliwiającej analizę przebiegu reakcji podłoża w trakcie chodu, skoku, biegu oraz pomiary zmian momentów sił mięśniowych w badanych stawach kończyny na fotelu do ćwiczeń oporowych.

Kolejna grupa zagadnień to monitorowanie przebiegu parametrów wpływających na jakość wyników uzyskiwanych przez sportowca w uprawianej dyscyplinie. Przedstawiono w niej badania prowadzące do określenia wartości sił mięśniowych oraz energii wydatkowanej podczas treningu.

Powyższe zagadnienia zostały omówione w formie wprowadzenia do poszczególnych tematów. Każde z ćwiczeń laboratoryjnych zawiera ponadto opis stanowiska pomiarowego, przebieg ćwiczenia, zakres sprawozdania, protokół pomiarowy oraz instrukcję laboratoryjną.

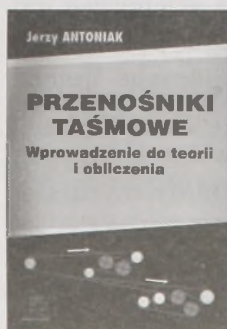
Jerzy Antoniak

PRZENOŚNIKI TAŚMOWE.

WPROWADZENIE DO TEORII

I OBLICZENIA

Wyd. I., 2004, 50 zł, s. 388

W książce podano podstawy budowy, wprowadzenie do teorii, obliczenia oraz realizacje techniczne przenośników taśmowych energooszczędnych i o zwiększonej niezawodności.

Dużo uwagi poświęcono budowie, konstrukcji, materiałom, badaniom,

wytwarzaniu oraz własnościom fizyko mechanicznym trudno palnych i antystatycznych taśm przenośnikowych na przykładzie taśm produkcji FTT Stomil Wolbrom S.A. Przy opisie oporów ruchu oraz własności mechanicznych napędów wykorzystano wyniki kilkunastoletnich własnych przemysłowych badań przenośników taśmowych, które prowadzono w ramach Instytutu Mechanizacji Górnictwa Politechniki Śląskiej.

Podręcznik jest przeznaczony dla studentów wydziałów górniczych, transportu i mechanicznych wyższych uczelni technicznych, słuchających wykładów z dziedziny transportu przemysłowego i maszyn roboczych. Książka może być przydatna dla konstruktorów oraz użytkowników przenośników taśmowych dla górnictwa i innych gałęziach przemysłu.

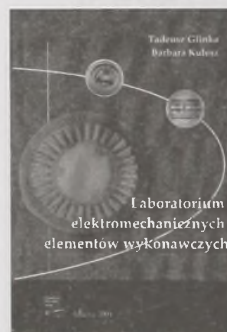
Tadeusz Glinka, Barbara Kulesz

LABORATORIUM

ELEKTROMECHANICZNYCH

ELEMENTÓW WYKONAWCZYCH

Wyd. I, 2004, 10 zł., s. 102

Książka zawiera instrukcje laboratoryjne z przedmiotu *Elektromechaniczne elementy wykonawcze*. Opisano budowę i zasadę działania następujących elementów wykonawczych:

- silnika skokowego hybrydowego
- silnika synchronicznego i prądnicy z biegunami kołowymi
- silnika wykonawczego prądu stałego
- silnika prądu stałego z komutatorem elektronicznym
- układu wspomagania kierownicy z magnesami trwałymi MAGNASTEER
- elementu i silnika piezoelektrycznego
- resolwera i układu resolwerów.

Zamieszczono również opis działania układu do magnesowania magnesów stałych i sprawdzania stanu ich namagnesowania.

Książka jest adresowana do studentów kierunku *elektrotechnika, elektronika i telekomunikacja*, może być również przydatna studentom i inżynierom zajmującym się mikronapędami, w tym maszynami wykorzystującymi magnesy trwałe.

M. Gabzdyl

■ Koncert wiosenny

Tym razem JM Rektor, kontynuując tradycję wiosennych koncertów uświetniających Święto Politechniki Śląskiej, zaprosił pracowników

Uczelni wraz z rodzinami na piątek, 28 maja br., do sali Domu Muzyki i Tańca w Zabrze, na koncert zespołu "Bajm".

Przybywających gości witało w holu kierownictwo Uczelni, co też już stało się bardzo miłą tradycją.

Gdy sala się zapełniła Rektor prof. W. ZIELIŃSKI w ciepłych słowach przywitał przybyłych i od tej pory sceną zawiadnęła Beata Kozi-drak ze swoją grupą wokalnie-muzyczną. Grupa była liczna, ale ani przez chwilę nie ulegało wątpliwości, że grupa jest tylko tłem. Publiczność

rozgrzewała się powoli, ale delikatny, a przy tym konsekwentny wpływ gwiazdy spowodował, że koncert stał się wspólną zabawą. Pani Beata szczególnie ujęła widownię zadedykowaniem jednej ze swoich piosenek swojej córce debiutującej właśnie na festiwalu w Opolu. W trakcie koncertu odbyła się zbiórka datków na rzecz akcji wakacyjnej dla niepełnosprawnych studentów - zebrano kwotę 4.305 zł.

Po skończeniu koncertu Rektor serdecznie podziękował zespołowi, i trzeba uczciwie przyznać, że było za co dziękować. Bisy, oczywiście, były, a sala wysłuchiwała ich na stojąco. A na koniec grupa perkusyjna, perkusista z gitarzystami, już bez solistki, dała pokaz własnego solowego numeru z perfekcyjnym wykorzystaniem techniki światła i dźwięku, dając do zrozumienia, że potrafią być nie tylko tłem.

Ten wiosenny prezent Władz Uczelni dla pracowników i ich rodzin oraz studentów był bardzo udany!

Red.

■ Wystawa Jacka Joostberensa

Po raz pierwszy w swej historii Akademia Ekonomiczna w Katowicach na jeden dzień stała się miejscem, gdzie można było na chwilę znaleźć się w świecie sztuki. Odbył się tam wernisaż prac Jacka Joostberensa, pełnego entuzjizmu artysty, tworzącego prace z wykorzystaniem grafiki komputerowej. Wydawałoby się, że studenci tego kierunku nie będą zaintereso-

wani obejrzeniem obrazów, a tym bardziej dowiedzeniem się czegoś ciekawego na temat zupełnie różny od spraw ekonomicznych, finansowych czy też marketingowych.

A jednak, w wielu z nas drzemie chęć oderwania się od rzeczywistości, odwiedzenia krainy marzeń, fantazji i niezwykłości i właśnie ta myśl skłoniła Organizację Studencką PANEUROPA do zaproszenia Jacka Joostberensa, który zaprezentował nam swoje niezwykle interesujące prace, a także o nich opowiedział.

Wszyscy odbyliśmy podróż w czasie do lat, kiedy to bohaterowie tych dzieł byli młodzi, przeżywali swoje chwile szczęścia i inaczej niż my postrzegali świat. Ich życie wyglądało zupełnie inaczej, musieli oni borykać się z problemami, które są dla nas niepojęte, wręcz obce. Wojna, komunizm, rzeczy kupowane na kartki - dla nas to tylko pojęcia historyczne, ważne, co prawda, ale odległe. Podczas wystawy mieliśmy okazję spojrzeć na tę rzeczywistość zupełnie w inny sposób, wręcz pogodny, przepelniony radością.

Podczas spotkania dowiedzieliśmy się także o technice tworzenia dzieł z wykorzystaniem grafiki komputerowej. Zaciekawili nas fakt, iż to artysta decyduje o ilości tworzonych grafik, a co za tym idzie - o ich unikatowości.

Rozmawialiśmy również o tendencjach w sztuce współczesnej, o jej oryginalności i tym, iż coraz częściej szokuje.

Wielu studentów pytało, czy tak kontrowersyjne dzieła jak przykładowo "Pasja" D. Nieznalskiej to jeszcze sztuka, czy artysta ma prawo przekraczać granice moralne, religijne i etyczne.

Zastanawialiśmy się, czy każdy z nas, chcąc przekazać ludziom swoje przemyślenia poprzez różnorodną twórczość staje się automatycznie artystą.

Mówiliśmy również o ekonomii w świecie sztuki, bowiem artysta to również zawód przynoszący zyski, a więc tu także liczy się pieniądź.

W kilku słowach - spotkanie było niezwykle ciekawe, skłaniające do refleksji nad światem i sztuką, a także dające nam możliwość przyjrzenia się z bliska temu, co Jacek Joostberens wyraził środkami artystycznymi.

Mamy nadzieję, że przed nami jeszcze wiele takich spotkań. Organizacja Studencka PANEUROPA chciałaby gorąco podziękować Jackowi Joostberensowi za udostępnienie prac oraz za poprowadzenie spotkania ze studentami.

PANEUROPA

■ Nastroje w malarstwie Ewy Wilczyńskiej

Po wystawie obrazów Jacka Żurakowskiego Galeria Politechniki Śląskiej gościła prace Ewy Wilczyńskiej. Artystka uzyskała dyplom krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, Wydziału

Malarstwa, w pracowni prof. Czesława Rzepińskiego. Obrazy Ewy Wilczyńskiej można już było podziwiać na wielu wystawach indywidualnych artystki oraz zbiorowych w kraju i zagranicą.

Prace zgromadzone w Galerii Klubu przedstawiają pejzaże, portrety oraz sceny rodzajowe. Tomasz Hapka tak opisuje tę wystawę: "Podział tematyczny obrazów jest jednak umow-

ny - nie są to przedstawienia realistyczne, lecz indywidualny świat wewnętrzny autorki. Bogata materia malarska, faktura oraz kolor tworzą język, którym mówi ona o tym, co ulotne, chwilowe. Malarstwo to afirmuje życie i prawdę." Obrazy prezentują bardzo szeroką gamę nastrojów od dramatycznych i dynamicznych kompozycji po delikatne i wręcz intymne sytuacje.

A. Rutkowska

■ Avenue de Mystere Basi Szoki

Pod koniec maja w Galerii Politechniki Śląskiej otwarto wystawę obrazów autorstwa Barbary Szoki. Malarka ta jest absolwentką Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w Pracowni Grafiki Artystycznej prof. Edmunda Piotrowicza. Potem studiowała także w Centrum Projektowania Artystycznego i Przemysłowego w Enschede w Holandii i w Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych w Kopenhadze. Obecnie mieszka i tworzy we Francji i Kanadzie.

Obrazy wystawiane w Galerii Klubu przedstawiają miejsca bliskie sercu tej malarki. Są to Paryż, Fitou na południu Francji oraz Zermatt

- słynny na cały świat ośrodek sportów zimowych u podnóża majestatycznego szczytu Matterhorn w szwajcarskich Alpach. W stolicy Francji autorkę prac najbardziej zachwyciły fasady, w Fitou całość krajobrazu, a góry w Zermatt to zupełnie nowe odkrycie artystki, które wciąż się rozwija. Ciepła kolorystyka prac malarki pozwala wierzyć widzowi, że świat jest radosny, nawet jeśli jest w tym trochę szarości.

Wernisażowi prac Barbary Szoki towarzyszył krótki koncert młodego i bardzo zdolnego muzyka Pawła Motyczyńskiego. Jest on uczniem Szkoły Muzycznej w Gliwicach II stopnia w klasie fortepianu Krystyny Moszyńskiej. Zgromadzona publiczność wysłuchała utworów Fryderyka Chopina (Nokturn Des-dur, Walc F-dur), Sergieja Rachmaninowa (Etiuda C-dur) oraz Clauda Debussy'ego (Preludium "Brama Wina").

A. Rutkowska

■ Koniec świata Artura Nosiadka

Za sprawą Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej Wydziału Budownictwa w Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej odbyła się prelekcja o najciekawszych podróżach Artura Nosiadka. Motywem przewodnim tego spotkania były nowozelandzkie krajobrazy. Według obliczeń tego podróżnika to właśnie ta kraina znajduje się najdalej od miejsca jego zamieszkania - Wodzisławia Śląskiego. Trudno opisać w słowach piękno nowozelandzkiej przyrody; o tym jak interesującą kompozycję tworzą razem góry, morze oraz roślinność podzwrotnikowa można się przekonać, będąc tam lub oglądając zdjęcia. Po drodze na "koniec świata" podróżnik zwiedził Indie, Nepal. Z tych miejsc także nie zabrakło zdjęć na tym spotkaniu.

Zgromadzona publiczność na majowej prelekcji miała okazję również obejrzeć zdjęcia z Australii, Malezji, Chile, Wysp Wielkanocnych, Brazylii, Argentyny oraz Stanów Zjednoczonych.

A. Rutkowska

SPORT

■ 8 SRS

Kolejny Studencki Rajd Samochodowy o Puchar JM Rektora Politechniki Śląskiej już za

nami. Mało kto na początku wierzył, że za sprawą dwóch studentek Wydziału Architektury, Katarzyny Uszok i Małgorzaty Petrykowskiej, narodzi się rajd samochodowy, który na stałe wejdzie do kalendarza imprez naszej Uczelni. Początki były trudne, jak same animatorki mówią, bo "ludzie nie traktowali naszej inicjatywy poważnie, ale z perspektywy czasu możemy powiedzieć, że się mocno mylili".

Do tegorocznego SRS-u przystąpiła rekordowa, jak na imprezy amatorskie, ilość załóg (ponad 70!). Zawody rozegrano w 5 klasach samochodowych, od najpopularniejszych "maluchów", po auta klasy średniej. Ciekawostką rajdu było to, iż na starcie stanęła załoga jadąca repliką legendarnej rajdówki końca lat 70. - Fiata 131. Na liście startowej nie zabrakło także starej i poczciwej Syreny.

Triumfatorami w klasyfikacji studentów okazali się **Leszek Fucik** (za kółkiem) oraz **Paweł Stawarz** (na prawym) na Fiacie CC Sporting.

Organizatorzy cieszą się, że SRS zdobywa coraz większą popularność zarówno wśród osób startujących, jak i kibiców sportów samochodowych. Tak dobrze zorganizowana impreza

udała się dzięki wysiłkowi wielu osób oraz sponsorom. 8 SRS odbył się 1 maja 2004 r.

A. Rutkowska

■ Nasi na AMP-ach

Maj jest miesiącem, w którym odbywa się najwięcej imprez w ramach **Akademickich Mistrzostw Polski**. Do tej pory różnie startowali

nasi reprezentanci raz z lepszymi, raz z gorszymi wynikami, ale chyba najważniejsze jest to, iż możemy wystawić naszych zawodników w większości dyscyplin sportowych. Zdobywają oni punkty do generalnej klasyfikacji uczelni wyższych oraz w rywalizacji politechnik.

• Pierwsze w maju odbyły się **Mistrzostwa Szkół Wyższych we Wspinaczce Sportowej** w Warszawie. Nasi reprezentanci wrócili z tych zawodów z cennymi trofeami:

- **Aldona Kret** zajęła I miejsce w zawodach na trudność w rywalizacji politechnik oraz III miejsce w zawodach na czas w rywalizacji politechnik;
- **Artur Jasiulek** zajął I miejsce w zawodach na czas w rywalizacji politechnik oraz II m. w klasyfikacji ogólnej;
- Jako drużyna zajęliśmy II miejsce w rywalizacji politechnik.

W sumie do zawodów tych przystąpiło 34 drużyny.

• Kolejne według kalendarza odbyły się **Mistrzostwa Szkół Wyższych w Pilce Ręcznej Kobiet** w Łodzi. Dwa mecze wygrane i dwa przegrane dały naszej drużynie 3 miejsce w grupie. W meczu półfinałowym gliwicki zespół pięcioma punktami przegrał z reprezentacją Uniwersytetu Warszawskiego. To dało szansę walki już tylko o VII miejsce w końcowej klasyfikacji. Mecz ten wygrały nasze stu-

Nasze reprezentantki

dentki 20:12 z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Klasyfikacja końcowa Mistrzostw:

1. Akademia Świętokrzyska - Filia Piotrków Trybunalski
2. Uniwersytet Szczeciński
3. UMCS Lublin
4. Uniwersytet Łódzki
5. Uniwersytet Gdański
6. Uniwersytet Warszawski
7. Politechnika Śląska
8. UAM Poznań
9. Politechnika Gdańska
10. Uniwersytet Rzeszowski

• Również w maju odbyły się **Mistrzostwa Polski Politechnik w Piłce Ręcznej Mężczyzn**. Gospodarzem tych zawodów była ponownie Politechnika Radomska. Nasza reprezentacja znalazła się w grupie razem z gospodarzami oraz zespołem z Politechniki Krakowskiej. Pierwszy mecz z Politechniką Radomską zakończył się przegraną gliwiczian, natomiast wynik meczu z drużyną z Krakowa był korzystny dla naszych reprezentantów (36:15).

Kolejnym etapem zawodów były mecze półfinałowe, a przeciwnikiem naszej drużyny była Politechnika Gdańska. Pojedynek obu drużyn był bardzo emocjonujący. Po pierwszej połowie oraz w drugiej części meczu był wynik remisowy. O zwycięstwie jednej z drużyn zdecydowała dopiero dogrywka. Jeden nieszczęsny punkt sprawił, że przegrani z boiska zeszedli studenci Politechniki Śląskiej. Ostatni mecz podczas tych Mistrzostw gliwicki zespół ponownie rozegrał z gospodarzami. Stawką tego pojedynku było III miejsce w klasyfikacji końcowej. I znowu jeden punkt zdecydował o przegranej naszej reprezentacji. Ostatecznie drużyna Politechniki Śląskiej zajęła IV miejsce.

• **Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w Kolarstwie Górskim** kolejny raz potwierdziły, że w tej dyscyplinie jesteśmy w całej Polsce niepokonani. Cała reprezentacja Politechniki Śląskiej pojechała bardzo równo trasę zawodów, co przyczyniło się do osiągnięcia sukcesu. Oto ich wyniki z klasyfikacji drużynowych:

- klasyfikacja generalna: kobiety - III miejsce, mężczyźni - I miejsce;

- klasyfikacja politechnik: kobiety - I miejsce, mężczyźni I - miejsce.

Do zamknięcia XXII edycji Akademickich Mistrzostw Polski pozostały jeszcze do rozegrania 3 dyscypliny sportowe i wtedy dopiero będzie wiadomo, kto jest zwycięzcą końcowych klasyfikacji.

A. Rutkowska

■ Judo

• Z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka 29 maja br. w hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej został rozegrany Międzynarodowy Turniej Judo Dzieci pod patronatem prezydenta Gliwic prof. Zygmunta Frankiewicza.

Oficjalnego otwarcia zawodów dokonał Prorektor Politechniki Śląskiej prof. Ryszard Wilk, który wraz z Panią Naczelnik mgr Sylwią Banaszkiewicz wręczał paczki ze słodyczami uczestnikom oraz najmłodszym dzieciom. Oprócz słodyczy czekał dzieci deszcz medali, których najwięcej zebrali dzieci reprezentujące AZS Gliwice, zajmując pierwsze miejsce.

Pozostałe miejsca zajęły:

2. MOSiR Mysłówice
3. Polonia Rybnik
4. Wolbrom
5. Czechy

Cz. Garncarz

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ W dniu 25 maja br. zmarł w wieku 53 lat **prof. dr hab. inż. Jan Łaskawiec**, nauczyciel akademicki, pracownik Katedry Nauki o Materiałach Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej, prezes Stowarzyszenia Absolwentów Wydziału IMiM.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się w kościele św. Michała Archanioła w Rudzie Śląskiej-Orzegowie w sobotę, 29 maja br.

■ W dniu 2 czerwca br. zmarł w wieku 62 lat **prof. dr hab. inż. Tadeusz Rodacki**, zastępca dyrektora ds. nauki w Instytucie Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej Politechniki Śląskiej.

Profesor Tadeusz Rodacki był pracownikiem Uczelni od 1967 roku. Funkcję zastępcy dyrektora Instytutu ds. nauki pełnił od 1987 roku. W latach 1996-1999 był dziekanem Wydziału Elektrycznego.

Był prawym człowiekiem, doświadczonym i cenionym przez współpracowników i studentów nauczycielem akademickim, wychowawcą, autorem wielu monografii, skryptów i podręczników akademickich oraz licznych publikacji krajowych i zagranicznych. Współpracował z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą oraz z krajowymi zakładami przemysłu maszynowego. Był członkiem SEP, PTETiS i SITPH.

Za działalność dydaktyczną i badawczą był odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej, Złotą i Srebrną Odznaką Honorową SEP, Srebrną Odznaką Honorową SITPH.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 5 czerwca br. na Cmentarzu Komunalnym w Katowicach przy ul. Murckowskiej.

Opracowanie redakcyjne: mgr inż. Bogusław Szewc, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 618, tel. 237 16 93, 237 14 81, e-mail: bszewc@polsl.gliwice.pl
Fotografie w nadesłanych materiałach są zamieszczane na odpowiedzialność autora korespondencji.

Edycja sieciowa: URL: <http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

Łamanie komputerowe i druk: Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 237 21 97
zam. 216/04 600 egz.

UZIEN SPORTU POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

12 maja 2004 r.

Od wczesnych godzin rannych trwały ostatnie prace kosmetyczne przed świętem sportu

Na studentów czekało wiele ciekawych konkurencji, a nagrodą była kupon ...

... na kielbaskę, która cieszyła się dużym powodzeniem wśród wszystkich uczestników

Dzień Sportu obfitował w wiele innych atrakcji, na przykład pokazy walk rycerskich

Tradycyjnie największą atrakcją był wielobói dziekanów

W przerwach wieloboju dziekanów prezentowały się różne grupy, wśród nich dziewczyny z sekcji aerobiku Ośrodka Sportu

W pierwszych dniach ...

2004

FARBEN LEHRE

FARBEN LEHRE

KULT

Przekazanie klucza

Blokada Samoobrony Stodenckiej

Parada studencka

Kabaret **StuFKa**

Opracował Sławomir Gibas

20 - 21 maja 2004 r.